

ЄВР БЮЛЕТЕНЬ

Інформаційне видання Представництва Європейської Комісії в Україні

- ПОСОЛ ЧЕХІЇ В УКРАЇНІ ЯРОСЛАВ БАШТА ПОРІВНЮЄ СХІДНЕ ПАРТНЕРСТВО З ВИШЕГРАДСЬКОЮ ЧЕТВІРКОЮ / 4
- ОРГАНІЗАЦІЯ В ГРОМАДУ ЗАКЛАДЕНА В УКРАЇНСЬКОМУ МЕНТАЛІТЕТІ / 8
- УХВАЛЕНО ДИРЕКТИВУ ПРО БЛАКИТНУ КАРТУ / 17
- СВРОКОМІСІЯ ЗАХОЧУЄ ЇЗДИТИ НА ВЕЛОСИПЕДАХ / 22

Відбулася конференція з питань покращення прикордонного законодавства (стор. 7)

На фото на передньому плані (зліва направо): директор Координаційного бюро європейської та євроатлантичної інтеграції Секретаріату Кабінету Міністрів України Вадим Трюхан, керівник управління програм технічної допомоги Представництва Європейської Комісії в Україні Лаура Гараньяні, заступник Голови Державної прикордонної служби України Олександр Мельников, начальник правоохоронного відділу Посольства США в Україні Дороті Мейх'ю.

Єврокомісія розробила стратегію для Балтійського регіону (стор. 19). Її представила Комісар ЄС з питань регіонального розвитку Данута Хюбнер (на фото).

Східне партнерство почало втілюватися на практиці: у червні в Брюсселі відбулася низка засідань учасників багатосторонніх платформ у рамках цієї ініціативи (стор. 6). На фото: заступник голови Генерального секретаріату Єврокомісії з питань зовнішніх зносин Уго Мінгареллі перед початком наради.

ЄВРОБЮЛЕТЕНЬ №6'09

Інформаційне видання Представництва
Європейської Комісії в Україні

Засновник: Представництво
Європейської Комісії в Україні

Свідоцтво про реєстрацію
КВ №13773-2747ПП від 17.03.2008 р.

Київ 01024, вул. Круглоуніверситетська, 10
www.delukr.ec.europa.eu

Зміст бюлетеня не обов'язково відбиває
офіційні погляди Європейської Комісії

© Європейська Комісія, 2009

Керівник проекту Ірина Стаднійчук
E-mail: Irina.Stadnychuk@ec.europa.eu

Головний редактор Тетяна Яцюк

У реалізації проекту Олег Фурділо
беруть участь Анатолій Марциновський
Сергій Матвєєв

Комп'ютерна Андрій Ходзицький
верстка

Інтернетверсія www.delukr.ec.europa.eu

Індекс видання 98603

Видавець: ТОВ «Видавництво «Консультант»

Адреса: 03039, м.Київ,
вул. Голосіївська, 7, корп. 2

Тел/факс (044) 251-49-51

ISSN 1725-0811

Підписано до друку 17.06.09.

Друк: ТОВ «МАКРОС»
м. Київ, бул. Лепсе, 4

Наклад 10 500 прим.

Безкоштовно

Відносини ЄС—Україна

Ярослав Башта: «Ми не відчуваємо недовіру з боку наших європейських колег»	4
Угода про Зону вільної торгівлі може бути підписана до кінця року	5
Східне партнерство почало працювати	6
Україну відвідала Маріанн Фішер Боель	6

Програми ЄС в Україні

Обговорили шляхи покращення прикордонного законодавства	7
Відібрано студентів та науковців для навчання в університетах ЄС	7
Ганна Яцюк: «Організація в громаду закладена в українському менталітеті»	8
Проект здійснив торгово місію до Ганновера	9
Відбувся семінар з нагляду за якістю споживчих товарів	10
Підприємців навчали експортувати в ЄС	10
Прокурори тренувалися в розслідуванні корупційних справ	11
Розпочато новий медіапроект	11
Створено навчальну університетську програму з аналізу криз та прийняття рішень	12
Завершено проект з гармонізації авіаційного законодавства	12

Новини Євросоюзу

Зовнішня політика	
Євросоюз просить Росію та Україну уникати нових газових криз	13
Домовлено про розвиток Південного коридору	13
Інституційні справи	
Проевропейські сили здобули в Європарламенті міцну більшість	14
Комісар ЄС перемогла на президентських виборах у Литві	14
Єврокомісія відзвітувала про свою діяльність	15
Чехія підрахувала ухвалені за її президентства закони	15
Економіка	
Комісія оприлюднила стратегію антикризової боротьби з безробіттям	16

Внутрішні справи

Ухвалено директиву про Блакитну карту	17
Західні Балкани просуваються до безвізового режиму	17
Здоров'я і довкілля	
Розпочато другий етап антитютюнової кампанії	18
Ставрос Дімас нагадав про проблему глобального потепління	18
Довкілля	
Пляжі в ЄС у гарному стані	19
Єврокомісія підготувала стратегію для Балтії	19
Медіа	
Глядачі в ЄС віддають перевагу європейським фільмам і програмам	20
На порталі PRESSEUROPE.EU можна дізнатися, що пишуть про ЄС	20
Допомога і розвиток	
Виділено допомогу країнам Африканського рогу	21
Програма забезпечення продовольством спрямована на найбільш вразливі	21
Транспорт	
Єврокомісія заохочує їздити на велосипедах	22
Суспільство	
На Саміті громадян обговорювали шляхи подолання кризи	23
ЄСЕК долучається до реалізації Східного партнерства	23
Енергетика	
Брюссель виділяє 4 мільярди на енергетичні проекти	24
Розвиток відновлювальної енергетики принесе нові робочі місця	24
Права споживачів	
Нові стандарти покликані підвищити безпеку дітей	25
Єврокомісія започаткувала інтернет-сервіс для споживачів	25
Новини Євростату	
Найбільше просять притулку в ЄС іракці, росіяни і сомалійці	26

СТАБІЛЬНІСТЬ І СПАДКОВІСТЬ

Цей рік для Європейського Союзу особливий. Відбулися вибори до Європарламенту, і, згідно з правилами ЄС, після цього має відбутися зміна Президента Європейської Комісії та її Колегії.

Втім, у червні лідери країн ЄС схилилися до того, що Жозе Мануель Баррозу має отримати другий мандат на керівництво цим «мотором» Євросоюзу. Тобто цілком може статися не зміна, а перезатвердження. Остаточне слово має сказати в середині липня Європейський Парламент.

Проте справа навіть не в персоналіях. Бо Євросоюзу притаманні дві надзвичайно важливі речі — стабільність і спадковість політики.

Вибори до Європарламенту аж ніяк не стали фактором з дестабілізації чи сваркою між народниками і соціалістами, прихильниками глибокої європейської інтеграції та євроскеп-

тиками. Це була ділова, змістовна дискусія про майбутнє Євросоюзу, його роль, шляхи виходу з нинішньої кризи тощо. Громадяни послушали всіх і сказали своє слово. Про якусь загрозу для стабільності внаслідок виборів не могло бути й мови. До речі, цікавий факт: в умовах кризи перемогли правоцентристи, тобто ринковики — а соціалісти, які навпаки мали б зараз користуватися популярністю через свою традиційну акцентованість на соціальній політиці, відчутно втратили.

Тепер Європарламент затверджуватиме Президента Єврокомісії. Але і тут навряд чи слід очікувати якихось радикальних дій ЄС наслідків. Основи ЄС, його погляди на ті чи інші питання, політика в різних сферах не міняються залежно від того, хто очолить ту веле-тєнську брюссельську структуру. До правочентриста Жозе Мануеля Баррозу був лівоцентрист Роман Проді — і так само проводив спрямовану на поглиблення євроінтеграції по-

літику, яка ґрунтувалася на непорушних для ЄС принципах. Тому незалежно від того, хто очолить Єврокомісію, вона й далі підтримуватиме набуття чинності Лісабонською угодою, стоятиме на сторожі Пакту стабільності і зростання, робитиме великий внесок у боротьбу зі змінами клімату, сприятиме зміцненню енергетичної політики Євросоюзу і так далі.

Отже, вибори до Європарламенту не завдали жодної шкоди стабільності в ЄС, а можливі зміни в Єврокомісії — грубо кажучи уряду — аж ніяк не похитнуть принцип спадковості. У Євросоюзу цього варто повчитися.

Редакція

Шановні читачі! У травні-червні в Україні практично місяць тривали Дні Європи. Вони пройшли в Києві, Івано-Франківську, Тернополі, Луцьку, Кривому Розі та Сімферополі. Наступний номер «Євробюлетеня» буде спецвипуском, цілком присвяченим цим надзвичайно цікавим подіям.

«МИ НЕ ВІДЧУВАЄМО НЕДОВІРУ З БОКУ НАШИХ ЄВРОПЕЙСЬКИХ КОЛЕГ» 30 червня

завершується головування в Євросоюзі Чехії. Про деякі підсумки його розповів «Євробюлетеню» Надзвичайний і Повноважний Посол Чеської Республіки в Україні Ярослав Башта.

— В Чехії під час її головування в Раді ЄС було відправлено у відставку уряд. Наскільки це ускладнило роботу?

— Програму чеського президентства продовжує реалізовувати новий уряд на чолі з Яном Фішером. Він відразу ж після призначення відвідав Брюссель. Звісно, зміна уряду під час головування країни в Євросоюзі — не найкраща подія. З іншого боку, подібна ситуація вже в ЄС траплялася: кілька років тому під час головування Данії. Тоді це так само якихось негативних наслідків для її президентства не мало.

— Колишній прем'єр-міністр Чехії Мірек Тополанек на початку травня заявляв, що через зміну чеського уряду червневий саміт ЄС має організувати Швеція, яка головуватиме в Союзі після Чехії. Чи так буде?

— Наскільки мені відомо, Європейська Рада має відбутися в кінці червня у Чехії, і головуватиме на ній наш прем'єр. Думаю, заява Мірека Тополанека була надто песимістичною. Ситуація відтоді значно покращилася.

— Чехія стала другою країною з так званих нових членів ЄС, яка головує в Союзі. Чи не відчували якусь недовіру чи сумніви з боку старих членів?

— Ні. Було щось подібне з боку журналістів. Можливо, причиною є те, що ми змінили на посту головуючої в ЄС Францію — а її президентство було дуже амбітним і мало інші, аніж наше, пріоритети. Скажімо, у сфері зовнішньої політики азимут було спрямовано на південь, а президентство Чехії приділяє більше уваги сходу. Тому наше головування є такою собі протигагою французькому. Але це створює баланс у європейській зовнішній політиці, насамперед у Європейській політиці сусідства.

— Пріоритетами чеського президентства були три «Е»: економіка, енергетика і зовнішні відносини (англійською «external relations»). Що вдалося зробити по кожному з цих напрямків?

— Певні події внесли у наше президентство свої корективи. У січні виникли дві великі проблеми: ізраїльсько-палестинське протистояння в секторі Газа і газовий конфлікт між Україною і Росією, в результаті якого багато країн ЄС залишилися без палива.

Що стосується енергетики, то видатною подією стала конференція з модернізації української газотранспортної системи у Брюсселі, а також празький саміт щодо Південного коридору. Прошли ще кілька схожих конференцій

та самітів, загальною метою яких було вироблення європейської енергетичної політики.

Зовнішня політика була основою нашого головування, і однією з найголовніших подій тут стало започаткування Східного партнерства.

Трохи покращилася ситуація в економіці. ЄС активно шукає рішення пов'язаних з кризою проблем. Зрозуміло, ми не збиралися подолати її за півроку нашого головування. Це буде дуже тривалий процес. На мою думку, нинішні заяви про кінець кризи невиправдані. Вона триватиме щонайменше три роки, отже, ця тема буде актуальною для головування багатьох країн ЄС, які приходитимуть на цей пост після нас.

— В Україні лунали різні думки щодо Східного партнерства, в тому числі й скептичні. Мовляв, багато стимулів, які обіцяє ця ініціатива у двосторонньому форматі, Україна вже має. На вашу думку, що нового несе Східне партнерство Україні?

— Як на мене, у багатьох українських політиків не було достатнього розуміння суті Східного партнерства. Вони думали, що це заганяє в якісь рамки відносини України та ЄС. Але Східне партнерство — це спроба повторення успішного проекту Вишеградської четвірки. Головна ідея полягає не у співробітництві шести країн Східного партнерства з ЄС, а у співпраці їх між собою. Так, як це було у рамках Вишеградської четвірки. У країн Східного партнерства є один спільний інтерес, можливо не всіма чітко сформульований — це приєднання або ж наближення до ЄС. Союз зі свого боку очікує, що в рамках Східного партнерства буде така собі синергія, взаємодопомога. Але рішення щодо вступу чи наближення до ЄС залежить від кожної держави окремо. Так само було і з Вишеградською четвіркою. Важливо, що Східне партнерство працюватиме на зняття напруженості між деякими країнами, що беруть у ньому участь. Також це заохочує співпрацю в регіоні Чорного моря.

Для України Східне партнерство є дуже великим шансом. Вона може проявити свої якості й підкреслити власне значення.

— Українці в Чехії є нині найбільшою після словаків національною громадою. Як пояснюєте такий феномен?

— Це має історичне коріння. Ще в XIX столітті багато українців навчалися в Празі в

Карловому університеті. Вже тоді існували тісні наукові та інші зв'язки між нашими націями. Причому рух був двостороннім. У другій половині XIX століття і на початку XX відбулося кілька хвиль міграції з Чехії в Україну. За статистикою у 1910 році 80% директорів гімназій в Україні були чехи. Подібна ситуація склалася з інженерами в цукровій промисловості, яка тоді починала розвиватися. Після більшовицької революції ці люди повернулися додому, водночас до Чехії переїхали українці, що рятувалися від терору. Отже, вже між першою та другою світовими війнами у нас склалася дуже міцна українська діаспора.

А в середині 1990 років розпочалася трудова міграція, бо чеська економіка розвивалася дуже добре і потребувала робочих рук.

Знову ж таки, зіграли свою роль ті давні зв'язки між українською діаспорою в Чехії і Україною, близькість мов, спільні риси менталітетів. Загалом, для Чехії дуже добре, що до нас приїздять люди з України та інших країн, які говорять слов'янськими мовами.

— Не секрет, що деякі інші країни Євро-союзу навпаки досить насторожено ставляться до міграції з України та інших держав Східної Європи. Чи варто все ж цього боятися?

— Проблема робочої міграції та міграції як такої має дві сторони. Наведу конкретний приклад, що стосується найчутливішої для суспільства сфери — медицини. Коли впали кордони і чехи змогли вільно їхати на заробітки в інші держави Європи, у нас трапилося кілька хвиль міграції лікарів, насамперед сто-

матологів, до Німеччини, Великої Британії, Ірландії... Те ж саме стосувалося медсестер. На їхнє місце прийшли лікарі та медсестри зі Словаччини, а тій у свою чергу «допомогла» з цим Україна. Але виникає запитання: хто допоможе вам? Ось ця трудова міграція, яка є вигідною для європейських країн, завдає збитків Україні. Тому що країна, 20—25 відсотків працездатного населення якої працює за кордоном, опиняється в досить складній ситуації. Загальновідомими є проблеми в родинях, де діти живуть без батьків чи матерів, які поїхали на заробітки. Країну залишають найактивніші й найвідважніші люди, які прагнуть прогресу — і це заморожує її розвиток, зміну політичних еліт. Тому обережно ставитися до трудової міграції з України слід не західноєвропейським країнам, а їй самій. □

УГОДА ПРО ЗОНУ ВІЛЬНОЇ ТОРГІВЛІ МОЖЕ БУТИ ПІДПИСАНА ДО КІНЦЯ РОКУ

Голова Представництва Єврокомісії в Україні Жозе Мануель Пінту Тейшейра висловив припущення, що Угоду про створення Зони вільної торгівлі між Євросоюзом і Україною буде підписано до кінця 2009 року.

ЦЕ ВІН ЗАЯВИВ ПІД ЧАС ОРГАНІЗОВАНИХ ЄВРОПЕЙСЬКОЮ БІЗНЕС-АСОЦІАЦІЄЮ ТАК ЗВАНИХ ЄВРОДЕБАТІВ.

— Переговори можуть бути завершені вже до кінця поточного року, якщо політики України будуть і надалі розділяти такі цілі, — пояснив посол. — Після їх завершення, коли дві сторони виклали всі свої

цілі й застереження та досягли консенсусу щодо положень угоди — тоді її підписують і проходить процес ратифікації, який може тривати досить довго.

Присутній на дискусії заступник міністра економіки України Валерій П'ятницький також заявив, що українська сторона очікує підписання угоди до кінця 2009 року. Водночас він за-

уважив, що часто в українців існує нерозуміння можливостей, які дає Зона вільної торгівлі.

— Угода про Зону вільної торгівлі знімає бар'єри. Входячи в цей ринок, ми відкриваємо для себе можливості співробітництва з країнами, у яких рівень ВВП на душу населення в кілька разів більше, ніж в Україні, — пояснив Валерій П'ятницький. □

СХІДНЕ ПАРТНЕРСТВО ПОЧАЛО ПРАЦЮВАТИ

У червні розпочалася практична робота з реалізації ініціативи Східне партнерство. Участь у ній беруть ЄС та його сусіди — Україна, Молдова, Грузія, Вірменія, Азербайджан і Білорусь.

ОДНИМ З ГОЛОВНИХ ЕЛЕМЕНТІВ СХІДНОГО ПАРТНЕРСТВА Є БАГАТОСТОРОННЯ СПІВПРАЦЯ МІЖ КРАЇНАМИ-УЧАСНИЦЯМИ. Таке співробітництво реалізовуватиметься на чотирьох платформах: демократії, належного управління та стабільності; економічної інтеграції та зближення з підходами ЄС; енергетичної безпеки; контактів між людьми.

5 червня в Брюсселі відбулася перша нарада учасників першої багатосторонньої плат-

форми Східного партнерства — демократії, належного управління та стабільності. Минуло менше місяця від установчого саміту ініціативи, який пройшов у Празі 7 травня.

— Європейська Комісія почала втілювати цю нову ініціативу в життя без будь-яких зволікань. Започаткування багатосторонніх платформ має ключове значення для успіху Східного партнерства, — заявила Комісар ЄС з питань зовнішніх відносин та Європей-

ської політики сусідства Беніта Ферреро-Вальднер. — Сподіваюся, це надасть дуже конкретну підтримку зусиллям наших партнерів, спрямованим на проведення реформ.

У таких робочих нарадах участь беруть представники шести країн-партнерів, держав — членів Євросоюзу, Секретаріату Ради ЄС та Європейського Парламенту, Комітету регіонів та Європейського економічного і соціального комітету. Щодо засідання учасників першої платформи Беніта Ферреро-Вальднер додала:

— Дотримання прав людини, верховенство права та активне громадянське суспільство є ключовими елементами демократичних суспільств, розбудову яких ми сподіваємося побачити у цих країнах. І хоча наші партнери перебувають у різному становищі та на різних перехідних етапах, вони стикаються зі схожими викликами. Отже, застосування багатостороннього підходу може принести реальні додаткові переваги.

На першому засіданні було представлено дві програми «Інтегроване управління кордоном» та «Запобігання стихійних лих та антропогенних катастроф, забезпечення готовності до них та реагування на їхні наслідки». Реалізація їх має розпочатися ще до кінця 2009 року.

Протягом червня відбулися й наради учасників трьох інших платформ. □

УКРАЇНУ ВІДВІДАЛА МАРІАНН ФІШЕР БОЕЛЬ

У червні Україну відвідала Комісар ЄС з питань сільського господарства та розвитку сільської місцевості Маріанн Фішер Боель.

ВОНА МАЛА ЗУСТРІЧІ З ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРОМ УКРАЇНИ ЮЛІЄЮ ТИМОШЕНКО, МІНІСТРОМ АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ЮРІЄМ МЕЛЬНИКОМ, ТАКОЖ ПРЕДСТАВНИКАМИ АГРАРНОЇ ГАЛУЗІ ТА ДІЛОВИХ КІЛ.

Під час перебування в Україні Маріанн Фішер Боель побувала у Київській та Черкаській областях на кількох фермерських господарствах різного профілю: вирощування зернових, птахівництво, тваринництво та виробництво молокопродукції.

Візит було присвячено питанням сільськогосподарської співпраці між Україною та ЄС, а також нинішнім відносинам і майбутнім перспективам у цій галузі в рамках майбутньої Угоди про асоціацію.

Торгівля у сфері сільського господарства між Європейським Союзом і Україною постійно зростає. Відповідно до даних Євростату, загальний обсяг імпорту сільськогосподарської продукції з України до країн ЄС склав 0,38 млрд євро у 2007 році та 1,04 млрд євро у 2008 році; експорту з Євросоюзу становив 1,05 млрд євро і 1,49 млрд євро відповідно. □

ОБГОВОРИЛИ ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ПРИКОРДОННОГО ЗАКОНОДАВСТВА

У Києві відбулася Друга міжнародна правова конференція з питань покращення законодавства у сфері охорони державного кордону України. Організатором була Державна прикордонна служба України у співпраці з Європейським Союзом, Державним департаментом США та представництвом Міжнародної організації з міграції в Україні.

ФОРУМ СТАВ ЧАСТИНОЮ ФІНАНСОВАНОГО ЄС ТА ДЕРЖДЕПАРТАМЕНТОМ США ПРОЕКТУ «ПОКРАЩЕННЯ ІНТЕГРОВАНОЇ СИСТЕМИ ПРИКОРДОННОГО МЕНЕДЖМЕНТУ: ПРОДОВЖЕННЯ ПРОЕКТУ ПОСИЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМИ РЕСУРСАМИ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ — HUREMAS-2». Його бюджет складає 5,5 млн євро. Травнева конференція мала декілька цілей. З одного боку — презентувати вже впроваджені ДПСУ реформи в організації та здійсненні державного управління у сфері охорони державного кордону, зокрема вдосконалення законодавства України про державний кордон, правовий статус іноземців, забезпечення дотримання прав і свобод людини та проходження військової служби. З боку іншого — надати конкретні рекомендації щодо подальших законодавчих змін.

— Чітка й гармонійна законодавча база є наріжним каменем для ефективності всієї системи прикордонного менеджменту — вона регулює структуру та мету організації; визначає рамки для її керівників і робить їхні обов'язки та відповідальність чіткими для них самих, інших служб та всіх, хто перетинає кордон, — заявила керівник управління програм допомоги Представництва Єврокомісії в Україні Лаура Гараньяні.

Також вона у своїй промові наголосила, що ефективною сучасною прикордонною службою є така, що заснована на поліцейських, а не військових засадах.

— Зрозуміло, що поліцейського типу прикордонна служба для ефективності вимагає

мобільності та швидкої реакції, військової дисципліни. Але військова дисципліна і військова правова база — це різні речі, — наголосила Лаура Гараньяні. — Тому я хочу підкреслити, що сумісна з нормами ЄС служба охорони кордону повинна базуватися на невійськовій правовій базі, має розслідувати пов'язані з кордоном злочини згідно з Кримінально-процесуальним кодексом. Європейська Комісія вітає те, що ДПСУ вже почала поступово згортати систему призову до своїх лав. Це є суттєвим реформаторським кроком у рамках імплементації всієї концепції розвитку служби.

Заступник голови ДПСУ Олександр Мельников під час свого виступу заявив:

— Торік завершився перший етап реформування Державної прикордонної служби України. На сьогодні зроблено значну роботу щодо наближення до європейських стандартів у сфері прикордонного менеджменту. Це є підсумком спільних зусиль та роботи багатьох наших та європейських експертів, представників міжнародних організацій. Оцінка наших колег для нас дуже важлива для того, щоб реально дивитися на зроблене та рухатися далі.

Старший координатор програм МОМ в Україні Дайва Вілкеліте подякувала Європейській Комісії та США за підтримку проектів HUREMAS, яку вони надають з 2006 року.

— Уже на другому році імплементації HUREMAS-2 широко оцінений в ДПСУ як важлива складова посилення реформ у рамках Концепції розвитку служби до 2015 року, — сказала вона. — Служба зробила ве-

Керівник управління програм допомоги Представництва Єврокомісії Лаура Гараньяні та заступник голови ДПСУ Олександр Мельников.

ликі кроки в згортанні призову до неї, тренінгу та розвитку системи кар'єрного росту для подолання сучасних викликів в прикордонному управлінні та досягнення сумісності зі структурами ЄС. □

ВІДІБРАНО СТУДЕНТІВ ТА НАУКОВЦІВ ДЛЯ НАВЧАННЯ В УНІВЕРСИТЕТАХ ЄС

28 студентів та 8 науковців з України було відібрано для навчання в університетах країн ЄС у рамках стипендій за програмою «Еразмус Мундус», що фінансується Європейським Союзом.

Загальна кількість студентів та науковців з третіх країн, яким були надані стипендії для нав-

чання в університетах Європи на одному з 103 магістерських курсів програми «Еразмус Мундус» протягом 2009–2010 навчального року, становить 2316. Всі студенти та науковці були відібрані на конкурсних засадах.

До резервного списку включено 55 студентів та 3 науковці з України. Вони мають

шанси на отримання стипендій у разі вибуття кандидатів з основного списку.

З моменту започаткування програми «Еразмус Мундус» у 2004 році українським студентам та науковцям було надано 130 та 27 стипендій відповідно.

«ОРГАНІЗАЦІЯ В ГРОМАДУ ЗАКЛАДЕНА В УКРАЇНСЬКОМУ МЕНТАЛІТЕТІ»

Спільний Проект Європейського Союзу та Програми розвитку ООН «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду» було започатковано у вересні 2007 року. Ініціатива фінансується Європейською Комісією в рамках програми технічної допомоги ЄС та співфінансується і впроваджується ПРООН. Бюджет складає 13,3 млн євро. Проект розрахований на села, селища й містечка з населенням не більше 10 тисяч осіб.

— Метою є організувати людей у громади, дати їм знання й навички щодо покращення життя й умов проживання як завдяки власним ресурсам, так і через залучення допомоги від місцевих меценатів чи міжнародних донорів. А також навчити ефективно працювати з місцевою владою, — розповідає «Євробюлетенью» спеціаліст проекту з моніторингу та інформування Ганна ЯЦЮК. — Оцей місток між місцевою владою і громадою був за десятиліття радянської влади зруйнований. Зараз він відбудовується. Є яскраві приклади, коли громада, мобілізувавшись, залучає ресурси всіх названих мною партнерів.

— Яка схема роботи проекту?

— У роботі з громадами ми задіємо методику соціальної мобілізації, яка успішно використовувалася Програмою розвитку ООН у багатьох країнах. Приходимо у громаду, розповідаємо про ідею проекту і пропонуємо співпрацю. Для цього громада має виявити бажання створити і зареєструвати громадську організацію, пройти навчання, розробити, захистити і реалізувати свій мікропроект з покращення умов проживання. Звичайно ж, ми допомагаємо громадам, проводимо для них тренінги з управління, планування та фінансової діяльності, консулюємо на кожному етапі роботи над проектом. Ми не працюємо

замість громад, а даємо людям знання і можливість їх застосувати на практиці з тим, щоб вони продовжували це робити вже самостійно. Інакше кажучи, ми не кормимо громади, а даємо їм вудочку: щоб вони самі могли рибалити й себе забезпечувати.

Звісно, є ще фінансова складова нашої роботи з громадами. У кожен мікропроект закладено принцип співфінансування. 50 відсотків коштів надає проект, 45 має надійти з бюджетів місцевого рівня — обласного, районного або сільського — і 5 відсотків збирає сама громада. Саме у відлагодженні цього механізму співфінансування виникають найбільші складнощі.

Причому немає проблем з бажанням місцевої влади виділити кошти: на початку проекту ми уклали з місцевими органами влади/самоврядування угоди про партнерство, вони задіяні в реалізації проекту і зацікавлені в ньому. Але є нестиковки з законодавством, згідно з яким місцевим органам влади забороняється виділяти кошти напряму з бюджету на рахунки громади. До речі, на прикладі нашого проекту ми показуємо, які недоліки в законодавстві національного й місцевого рівня потрібно було б виправити для ефективного місцевого розвитку.

Певні фінансові проблеми несе й нинішня криза. Видатки районних бюджетів дуже скорочено. Втім, вони знаходять можливості для співфінансування за будь-яких умов, для них це є пріоритетом: адже відповідальна місцева влада не може ігнорувати потреби громади, особливо коли ця громада є активною. Те, наскільки місцева влада у різних регіонах перейнялась ідеєю проекту — це і завдяки нашій співпраці з ними з самого початку проекту, і завдяки першим результатам активізації сільських жителів, які вони бачать.

— Наскільки самі громадяни схильні до організації в громаду і подальшого її розвитку?

— Дуже схильні. Це ж українська традиція толоки — коли люди всім селом збиралися і вирішували проблеми один одного. Наприклад, будували якійсь родині хату — а інші теж

знали, що коли їм буде треба, то вся громада допоможе. Така українська традиція, і в менталітеті це збереглося. Хоча, знову ж таки, спадщина радянської влади дається взнаки.

Першою проблемою, з якою ми стикалися, є зневіра людей. Тотальне розчарування в тому, що вони можуть щось зробити. Іншою розповсюдженою проблемою є те, що вони чекають щось від влади, роками пишуть скарги. Хоча набагато дешевше й швидше організуватися, скласти по 2–3 гривні й самостійно вирішити питання. Але немає рушійної сили, яка б об'єднала громаду. І наш проект стає такою не лише для громад, з якими ми працюємо, а й для сусідніх сіл, які також активізуються у вирішенні своїх проблем. Спрацьовує механізм конкуренції: «Якщо це може зробити мій сусід, то я можу зробити ще краще!». У процесі мобілізації громад виділяються яскраві лідери, які стають головами місцевих організацій громад. Вони часом навіть конкурують з сільськими головами або ж стають такими, їх обирають депутатами райрад. Проблеми є, але коли людям пояснюєш, коли вони бачать перші гроші на рахунку громади — з'являється шалений ентузіазм. Вони починають збирати власних коштів набагато більше, ніж потрібно за вимогами проекту, відчують себе силою. Наприклад, у кримському селі Новая Деревня громада на ремонт водогону збрала близько 80 тисяч гривень. Навіть до затвердження проекту громади чи до надходження коштів мешканці організовані, роблять щось. Прикладом є організація фельдшерсько-акушерського пункту в селі Красна Поляна Красногвардійського району Криму. Там громада, ще не дочекавшись грошей, заасфальтувала дорогу, провела інші підготовчі роботи. І таких прикладів дуже багато. Вони свідчать, що людям, громаді цього дуже не вистачало. Отже, цінність проекту навіть не в коштах, які дає ЄС і ООН, а в тому, що ми ділимося з людьми дуже простими істинами, механізмами, вчимо їх — а потім вони самі йдуть далі.

— Відомо, що різні регіони України мали різні історичні шляхи, порівняти хоча б Крим і Пол-

тавшину. **То чи є регіональні відмінності, різниця в отому бажанні до самоорганізації?**

— Я б не сказала, що має місце якась різниця на рівні пересічних людей. Є різне сприйняття проекту органами державної влади і місцевого самоврядування. На рівні громад люди скрізь досить жваво сприймають нашу ідею, активно її впроваджують. Адже люди в селах мають однакові проблеми із низькою якістю медичних, освітніх, соціальних послуг та умовами проживання. Це спільна для усіх регіонів проблема, яку вирішити без залучення самих мешканців неможливо. Зневіра і пасивність людей спостерігаються у всіх регіонах. Але те, що проект зараз працює з більш ніж 900 громадами з усіх регіонів, доводить — це стереотип, який можна і потрібно руйнувати успішними прикладами. Щодо Криму, то тут особлива історія — там вже багато років працює Програма з розвитку та інтеграції Криму ПРООН, і наявність багатьох прикладів успішних проектів громад дається взнаки. Ми сподіваємось, що наш проект дасть такий самий поштовх громадам по всій Україні.

— **Скільки всього людей задіяно в ньому?**

— У центральному офісі в Києві працює 15 осіб, ще по три співробітники є в кожній

області. Тобто наш штат близько 80 осіб. Але маємо дуже велику допомогу — це координатори від обласних і райдержадміністрацій. Загалом це близько 225 осіб, вони залишаються державними службовцями, але на них покладено функції координувати реалізацію проекту. Зараз ми задіюємо цих координаторів в тренінгах, вони навчаються, дуже тісно співпрацюють з нашими співробітниками в рамках виконання проекту. Ми їхню роботу не оплачуємо — але вони ставляться до неї з ентузіазмом, і ми бачимо в цих людях велику перспективу.

Слід сказати, що приміщення під наші обласні офіси виділяють облдержадміністрації згідно з угодами про партнерство в рамках проекту. Коли проект завершиться, в обласних та районних адміністраціях залишаться повністю обладнані ресурсні центри громад, і саме нинішні координатори матимуть необхідні знання для того, щоб продовжувати працювати і підтримувати ініціативні громади. От що цікаво: проектом не передбачено районних ресурсних центрів громад, але їх створюють за ініціативою самих місцевих органів влади. Вони виділяють приміщення та призначають співробітника зі свого штату координувати роботу з місцевими громадами, на-

ші пілотні громади звертаються туди по консультації, та й інші теж беруть з них приклад. Тобто відбувається така собі ланцюгова реакція. Це показує, наскільки Україні потрібна була подібна ініціатива.

— **Скільки громад зараз охоплено проектом?**

— Тисяча — 24 області й Крим, в кожному регіоні вісім пілотних районів, по 5 громад у кожному районі. Зараз уже відібрали всі пілотні райони й сільські громади, окрім Донецької області — була невелика затримка з укладанням угоди про партнерство на обласному рівні. Але громади там вже контактують з нами і жваво чекають на початок нашої співпраці.

Щодо мікропроектів на рівні громад, то на сьогодні затверджено 105 із 1000, з них завершено чотири. Проекти дуже різні, адже все залежить від громади. Вражає, як люди вкладають в це душу, наскільки змінює їх проект. Виходить так: вони міняють свої умови проживання, а потім самі ці умови продовжують міняти їх. У сенсі сприйняття стандартів і прагнення до підвищення рівня життя завдяки проекту «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду» люди у сільській місцевості стають більш європейцями. □

ПРОЕКТ ЗДІЙСНИВ ТОРГОВУ МІСІЮ ДО ГАННОВЕРА

У травні фінансований Євросоюзом проект «Підтримка розвитку ділової спроможності українських малих та середніх підприємств — міжнародний аспект» організував торгову місію до Ганновера. Зокрема, пілотні українські деревообробні компанії Львівської області взяли участь в одній із найбільших у світі виробничих виставок «LIGNA».

П'ять деревообробних компаній і два представники «Української асоціації деревообробного обладнання» та газети «Деревообробник» мали змогу презентувати свою діяльність під час виставки на українському стенді. Супроводжував групу до Ганновера, а також організував заходи з налагодження контактів з компаніями ЄС головний експерт проекту Юрген Мендрітські.

— Усі українські компанії, що брали участь у заході, активно використовували можливості знайти нових бізнес-партнерів з ЄС, — зауважав Юрген Мендрітські. — Ми впевнені, що деякі започатковані там зв'язки знайдуть продовження у конкретних бізнесових справах.

Упродовж трьох днів виставки українські гості провели понад 70 зустрічей. Мета таких заходів — допомогти малим і середнім підприємствам з України знайти потенційних замовників, інвесторів, встановити бізнес-зв'язки з європейськими компаніями, отримати безпосередню інформацію про ринки ЄС.

— Завдяки візиту до Ганновера я зрозумів, що наша продукція може сміливо конкурувати на європейському ринку, — сказав директор ТзОВ «АІТА» Олександр Терехов. — Тому активно продовжуватимемо рухатися у цьому напрямку. □

Приватний підприсмець Семен Кіхтяк (справа), Віта Лукасевич, газета «Деревообробник» (зліва), головний експерт проекту Юрген Мендрітські (позаду) під час переговорів із зарубіжними партнерами.

ВІДБУВСЯ СЕМІНАР З НАГЛЯДУ ЗА ЯКІСТЮ СПОЖИВЧИХ ТОВАРІВ

В Одесі відбувся
одноденний семінар «Ринковий нагляд за споживчими товарами» в рамках фінансованого Євросоюзом проекту «Технічна допомога українській інфраструктурі забезпечення якості».

МЕТОЮ БУЛО ПОШИРЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ЗАКОНОДАВСТВО ЄС ТА ІСНЮЮЧУ ПРАКТИКУ У СФЕРІ СТАНДАРТИЗАЦІЇ, МЕТРОЛОГІЇ, ОЦІНКИ ВІДПОВІДНОСТІ, РИНКОВОГО НАГЛЯДУ ТОЩО.

Під час семінару були представлені доповіді міжнародних експертів. Вони стосували-

ся принципів та практики здійснення ринкового нагляду за споживчими продуктами, які підпадають під дію європейських директив: про низьку напругу, іграшки, загальну безпеку продукції; основних принципів оцінки відповідності; ролі ринкового нагляду — зокрема щодо товарів, які не охоплені європейськи-

ми директивами нового підходу (одяг, взуття, посуд, меблі тощо); системи RAPEX, яка працює на попередження про небезпечні для споживачів товари.

Презентації супроводжувалися багатьма прикладами і фото- та відеоматеріалами. Завершився семінар жвавою дискусією з приводу актуальних питань у галузі ринкового нагляду. Участь у ньому взяли директори регіональних органів держнагляду та контролю, регіональних центрів стандартизації, метрології та сертифікації, а також представники обласних держадміністрацій, випробувальних лабораторій, Одеської митниці, громадських організацій споживачів, бізнес-спільноти та інші. Всього понад 40 осіб з Києва, Одеси, Миколаєва, Херсона та Дніпропетровська.

Партнерами проекту «Ринковий нагляд за споживчими товарами» виступають Міністерство економіки України та Державний комітет України з питань технічного регулювання та споживчої політики. Проект виконується консорціумом на чолі з компанією European Profiles S.A. (Греція) разом з Іспанською асоціацією стандартизації та сертифікації, Словенським інститутом стандартизації та Чеським інститутом стандартів. □

ПІДПРИЄМЦІВ НАВЧАЛИ ЕКСПОРТУВАТИ В ЄС

В Одесі в рамках фінансованого Євросоюзом проекту «Підтримка розвитку ділової спроможності українських МСП — міжнародний аспект» відбувся практичний семінар «Підвищення конкурентоспроможності компанії за допомогою експортної діяльності». Участь у ньому взяли власники й менеджери малих і середніх підприємств, які мають потенціал розвитку та експорту своєї продукції.

МЕТОЮ СЕМІНАРУ БУЛО ПОКРАЩИТИ ЗНАННЯ ЙОГО УЧАСНИКІВ ЩОДО РИНКУ ЄС: ВИМОГ, КАНАЛІВ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ, БІЗНЕС-ПРАКТИКИ. Мова йшла також про принципи ефективного маркетингового підходу до залучення замовників та інвесторів, критерії, якими керуються іноземні компанії під час вибору постачальників або оцінки інвестиційних об'єктів. Було пояснено, як підготувати профайл компанії для потенційного іноземного замовника чи інвестора, надано практичні поради щодо розробки стра-

тегії та маркетингового плану для налагодження бізнесу на ринку ЄС. Крім цього, слухачам розповіли про інструменти покращення ефективності й планування експорту, зміст головних документів експортних операцій.

— Семінар є актуальним для нас, — сказав експерт Одеського обласного бюро сприяння інвестиціям Сергій Калабін. — Ми мали чудову нагоду обмінятися досвідом під час дискусій з європейськими експертами. Учасники отримали корисну інформацію, не-

обхідну для розробки власних планів з розвитку експорту.

Ключовий експерт проекту Юрген Мендрітські підсумував:

— Учасники семінару були надзвичайно активними, мали багато запитань по темах семінару. Вони продемонстрували високий рівень зацікавленості питаннями експортування до ЄС. Ця дискусія ще раз засвідчила, що українські малі й середні підприємства потребують регулярної довготривалої підтримки уряду з питань експортної діяльності. □

ПРОКУРОРИ ТРЕНУВАЛИСЯ В РОЗСЛІДУВАННІ КОРУПЦІЙНИХ СПРАВ

У травні в рамках спільного проекту ЄС та Ради Європи «Підтримка незалежного урядування: проект протидії корупції в Україні (UPAC)» проведено навчальну сесію та конференцію з виявлення і розслідування корупційних злочинів.

МЕТОЮ СЕСІЇ БУЛО ПОСИЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНИХ НАВИЧОК ПРОКУРОРІВ РАЙОННОГО РІВНЯ У ПРОВЕДЕННІ РОЗСЛІДУВАНЬ ВИПАДКІВ КОРУПЦІЇ. Учасникам запропонували розслідувати змодельовану корупційну ситуацію та в підсумку оцінити роль і значення непрямих доказів, а також переваги використання механізмів міжнародної правової взаємодопомоги. Сесією підготували та провели експерти Базельського інституту урядування.

Конференція мала назву «Корупційні злочини: виявлення, розслідування та судовий розгляд». Представники правоохоронних установ, судді, викладачі, експерти Ради Європи та Організації економічного співробітництва та розвитку обговорили питання спеціалізації, багатодисциплінарного підходу, міжвідомчої співпраці у боротьбі з корупцією, а також результати реформи кримінальної юстиції в Україні для розслідування випадків

корупції. Було розглянуто спеціалізовані навчальні програми та методики, міжнародну передову практику.

На конференції було представлено пілотний інтерактивний тренінг та посібник з виявлення та розслідування корупційних злочинів, підготовлений у співпраці з проектом ОЕСР «Розвиток спеціалізованих служб з боротьби проти корупції в Україні». □

РОЗПОЧАТО НОВИЙ МЕДІАПРОЕКТ

Розпочався новий фінансований Євросоюзом мультинаціональний проект «Діяльність ЗМІ: поширення присутності ЄС у регіоні застосування Європейського інструменту сусідства і партнерства (ЄІСП)».

МЕТОЮ ПРОЕКТУ Є ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТУПУ НАСЕЛЕННЯ ТА ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ РОСІЇ, БЕЛАРУСІ, УКРАЇНИ І МОЛДОВИ ДО НЕЗАЛЕЖНИХ НОВИН ТА ІНФОРМАЦІЇ ПРО ЄС, ФІНАНСОВАНИ НИМ ПРОЕКТИ, ВІДНОСИНИ СОЮЗУ З ЙОГО СХІДНИМИ СУСІДАМИ. Комплексна програма охоплює телебачення, радіо, пресу та інтернет-ресурси

і розрахована насамперед на молодь віком 18–35 років. В Україні відповідні програми транслюватимуть на «5 каналі» та радіо «Ера», а в газетах «Донбас» та «Рівне вечірне» виходитимуть щомісячні публікації. Статті розміщуватимуть також на сайті інформагенції «Українські новини» (www.ukranews.com).

Цей проект став другим за нинішній рік, що здійснюються в рамках інформаційно-комунікаційної програми ЄІСП. Перший, «Європа в серцях українців», розпочато в січні радіостанцією «Наше радіо». На його хвилях тричі на тиждень виходить в ефір програма, присвячена Євросоюзу та його відносинам з Україною. □

Під час прес-конференції з нагоди започаткування проекту (зліва направо): почесний президент радіо «Ера»

Ігор Лоташевський, координатор з питань інформування та зв'язків з громадськістю Представництва Єврокомісії в Україні Метью Грін, директор з трансляції «5 каналу» Людмила Міллер та Еліс Міллштейн-Сілберманн з компанії «Медіа консалта».

СТВОРЕНО НАВЧАЛЬНУ УНІВЕРСИТЕТСЬКУ ПРОГРАМУ З АНАЛІЗУ КРИЗ ТА ПРИЙНЯТТЯ

РІШЕНЬ

Завершився спільний проект програми «Темпус» «Аналіз криз та прийняття рішень в Україні». Його виконував консорціум вищих навчальних закладів: Штутгартський університет, римський університет «La Sapienza» і чотири українські — Дніпропетровський національний університет ім. Гончара, Київський міжнародний університет, Таврійський національний університет ім. Вернадського і Тернопільський національний економічний університет.

ПРОЕКТОМ БУЛО РОЗРОБЛЕНО СПІЛЬНУ ЄВРОПЕЙСЬКО-УКРАЇНСЬКУ МАГІСТЕРСЬКУ ПРОГРАМУ «АНАЛІЗ КРИЗ ТА ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ», ЇЇ ВПРОВАДЖЕНО В ЧОТИРЬОХ НАЗВАНИХ УКРАЇНСЬКИХ УНІВЕРСИТЕТАХ. Вона ґрунтується на європейському досвіді підготовки фахівців з кризового менеджменту. За основу було взято магістерську програму «Міжнародна політика і кризовий менеджмент» університету «La Sapienza».

Навчання за розробленою проектом програмою вже пройшло перше покоління українських магістрів. У Дніпропетровську це зроблено в межах спеціальності «Політологія», у Києві — «Міжнародні відносини» та «Зовнішня політика». У Таврійському університеті — у межах спеціальності «Менеджмент організації», а в Тернополі — «Міжнародна економіка».

Інші результати проекту такі. Навчальні плани українських університетів-учасників мають модульну структуру й погоджені з навчальним планом згаданої італійської магістерської програми. Українські студенти мають можливість вивчати окремі модулі програми в римському університеті. Розроблено й підписано багатосторонній міжуніверситетський договір, учасниками якого є «La Sapienza», всі українські університети — члени консорціуму й Белградський університет (Сербія). Документ визначає умови, виконання яких забезпечує отримання українськими й сербськими студентами крім свого національного ще другого, італійського диплому. По чотири викладачі з кожного українського університету — члена консорціуму пройшли двотижневне підвищення кваліфікації в Римі й Штутгарті. 38 студентів європейсько-української магістерської програми «Аналіз криз та прийняття рішень» один з модулів цієї програми вивчали впродовж місяця в «La Sapienza» за кошти проекту. В усіх українських університетах створено ресурсні центри: це комп'ютерний клас для студентів, що вивчають магістерську програму «Аналіз криз та прийняття рішень», апаратура, яка забезпечує можливість проведення відеоконференцій, і бібліотека спеціальної літератури. Розроблено й видано навчально-методичні матеріали з дисциплін програми. Зрештою, що дуже важливо, між викладачами, які брали участь у проекті, встановилися неформальні дружні стосунки. А це, зокрема, дозволило усім університетам розробити й подати до Єврокомісії низку нових проектів за програмою «Темпус IV». □

ЗАВЕРШЕНО ПРОЕКТ З ГАРМОНІЗАЦІЇ АВІАЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Завершено проект Twinning «Гармонізація законодавчих норм та стандартів України з законодавчими нормами та стандартами ЄС у сфері цивільної авіації». Він розпочався ще у вересні 2007 року.

ПРОЕКТ БУВ УКРАЇНСЬКО-ФРАНЦУЗЬКО-ПОЛЬСЬКИМ. Під час його реалізації українські експерти, представники Державної авіаційної адміністрації України навчалися та проходили стажування в Україні, Франції та Польщі. Це дозволило посилити співпрацю між країнами та перейняти європейський досвід. Фахівці українського відомства розробили детальний план дій щодо імплементації європейських правил з безпеки польотів. Він включає графік імплементації, а також опис пере-

хідного періоду та перехідні положення, підготовлені після консультацій з представниками авіаційної галузі.

Конкретні проведені в рамках проекту заходи такі. 12 інспекторів Державної авіаційної адміністрації України пройшли навчання в Авіаційному університеті Франції. У цій країні, а також у Польщі для 21 інспектора двічі проводилися практичні тренінги. Для представників Державіаадміністрації та авіаційної галузі загалом було проведено 27 семінарів

з питань аеродромів та навколишнього середовища, авіаційної безпеки, економічних питань та питань аеронавігації, гармонізації українського законодавства у сфері авіації з європейським. У 2009 році проводилися «дружні аудита» на авіапідприємствах за участі представників Франції та Польщі. Це — один із кращих інструментів набуття досвіду роботи згідно з новими стандартами як інспекторами Державіаадміністрації, так і авіаційними підприємствами України. □

ЄВРОСОЮЗ ПРОСИТЬ РОСІЮ ТА УКРАЇНУ УНИКАТИ НОВИХ ГАЗОВИХ КРИЗ

У Хабаровську відбувся саміт ЄС–Росія. З європейського боку участь у ньому взяли Президент Чехії Вацлав Клаус, Президент Єврокомісії Жозе Мануель Баррозу, Комісар ЄС з питань зовнішніх зносин та Європейської політики сусідства Беніта Ферреро-Вальднер.

БУЛО ОБГОВОРЕНО ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШОГО РОЗШИРЕННЯ ДВОСТОРОННІХ ТОРГОВЕЛЬНИХ ТА ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН. У них продовжує домінувати енергетика, тому саміт став гарною нагодою розглянути практичні способи управління кризами в енергопостачанні — зокрема такими, яка трапилася в січні 2009 року — за допомогою механізму раннього попередження. Також на саміті сторони обговорили міжнародні питання, зокрема ситуацію на Близькому Сході, в Афганістані та Пакистані, Ірані, Шрі-Ланці тощо. Йшлося і про країни, які нині є спільними для ЄС і Росії сусідами.

— Більша політична та економічна стабільність наших спільних сусідів є в інтересах усіх, — заявила Комісар ЄС з питань зовнішніх зносин та Європейської політики сусідства Беніта Ферреро-Вальднер. — ЄС та Росія засвідчили свою здатність підтримувати діалог навіть за найважчих часів. Нам треба продовжувати зміцнювати партнерство, яке характеризується взаємозалежністю, надійністю, взаємною довірою, передбачуваністю та прозорістю.

На прес-конференції за результатами саміту Жозе Мануель Баррозу закликав не допустити в майбутньому газової кризи, подібної до січневої 2009 року.

— Ми попросили Росію й Україну зробити усе можливе, щоб уникати таких криз. Не думаю, що це було б добре для загальної атмосфери відносин, якщо таке повториться знову, — сказав він.

На фото (зліва направо): Президент Єврокомісії Жозе Мануель Баррозу, Президенти РФ Дмитро Медведєв та Чехії Вацлав Клаус, Верховний представник ЄС з питань спільної зовнішньої та безпекової політики Хав'єр Солана.

Саме тому, за словами Жозе Мануеля Баррозу, ЄС пропонував створення механізму раннього попередження. Керівник Єврокомісії також заявив, що Євросоюз готовий розглянути російські пропозиції щодо вироблення нової Європейської Енергетичної хартії. За його словами, ЄС враховує те, що Росія не згодна з нині чинним документом, водночас підкреслює готовність до розробки його нової версії.

Європейську енергетичну хартію підписали у грудні 1991 року країни — члени ЄС, СНД, Японія, Канада та США. Через три роки ті ж держави за винятком США та Канади підписали Угоду про енергетичну хартію

та протокол до енергетичної хартії з питань енергетичної ефективності та відповідних екологічних аспектів. Вона базується на п'яти ключових елементах: заохочення капіталовкладень в енергетику, державний суверенітет над природними ресурсами, свобода доступу до енергетичних ринків, свобода транзиту енергоресурсів та свобода руху капіталів, пов'язаних з інвестуванням в енергетику.

Росія угоду підписала, але досі не ратифікувала через побоювання, що після цього ЄС може вимагати демонаполізації трубопроводів. З іншого боку, без ратифікації цього документа Росія не має доступу до внутрішнього енергетичного ринку ЄС. □

ДОМОВЛЕНО ПРО РОЗВИТОК ПІВДЕННОГО КОРИДОРУ

У травні в Празі відбувся саміт «Новий шовковий шлях». Метою його було забезпечити політичну підтримку Південного енергетично-транспортного коридору, покликаною постачати енергоресурси з Каспійського регіону та Близького Сходу до Євросоюзу.

Участь у саміті взяли Президент Єврокомісії Жозе Мануель Баррозу, тодішній прем'єр-міністр Чехії Мірек Тополанек, глави держав-партнерів — Азербайджану, Грузії, Єгипту, Іраку, Казахстану, Туреччини, Туркменіс-

тану та Узбекистану. Як спостерігачі були присутні представники Росії, США та України, а також міжнародних фінансових установ.

За результатами саміту було ухвалено декларацію. У ній сторони висловили «політичну підтримку реалізації проекту Південного коридору як важливої ініціативи, що веде до загального процвітання, стабільності та безпеки всіх країн-учасниць». Також у документі зазначено, що країни-підписанти домовилися надати необхідну політичну, і, де

можливо, технічну та фінансову підтримку будівництву Південного коридору, включаючи Транс-Каспійський газопровід, з метою диверсифікації джерел енергопостачання, ринків та транспортних маршрутів.

Від Євросоюзу підписи під декларацією поставили Жозе Мануель Баррозу та Мірек Тополанек, з країн-партнерів документ підписали президенти Азербайджану Ільхам Алієв, Грузії Михайл Саакашвілі та Туреччини Абдулла Гюль.

ПРОЄВРОПЕЙСЬКІ СИЛИ ЗДОБУЛИ В ЄВРОПАРЛАМЕНТІ МІЦНУ БІЛЬШІСТЬ

Правоцентристи впевнено перемогли на виборах до Європейського Парламенту, які відбулися в ЄС 4–7 червня. Група Європейської народної партії та Європейських демократів матиме в наступному скликанні ЄС майже третину голосів.

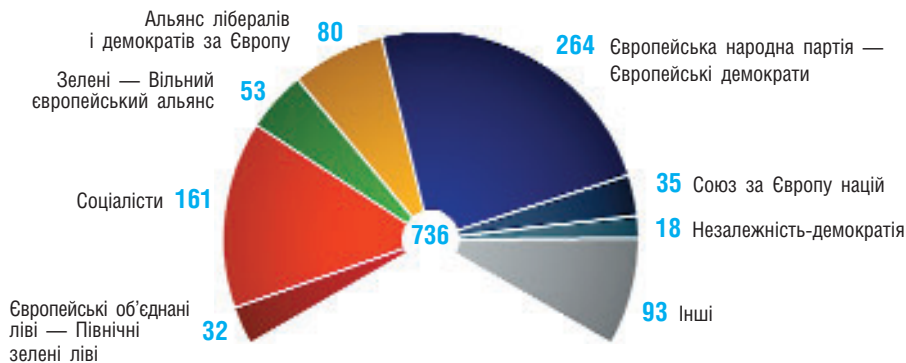
«КОНСЕРВАТОРИ», ЯК ЩЕ НАЗИВАЮТЬ ПРЕДСТАВНИКІВ ЦЬОЇ НАЙПОПУЛЯРНІШОЇ НА СЬОГОДНІ В ЄВРОПІ ПОЛІТИЧНОЇ ТЕЧІЇ, ВЗЯЛИ ГОРУ В НАЙБІЛЬШИХ КРАЇНАХ ЄС. У Франції це партія чинного президента Ніколя Саркозі «Союз за народний рух», в Італії — партія прем'єр-міністра Сільвіо Берлусконі «Народ свободи», у Німеччині — Християнсько-демократичний союз канцлера Ангели Меркель, у Польщі — партія прем'єра Дональда Туска «Громадянська платформа».

— Я дуже задоволений, що проєвропейські партії — Європейська народна партія, соціалісти, ліберали і зелені здобули міцну більшість, — заявив Президент Європарламенту Ганс-Герт Поттерінг. — Очікую від тих політичних сил, які не поділяють проєвропейські позиції, чесного й об'єктивного співробітництва з усіма іншими.

У тому ж дусі висловився і Президент Єврокомісії Жозе Мануель Баррозу.

— Результати виборів є незаперечною перемогою тих партій і кандидатів, які підтримують європейський проект і хочуть бачити Європейський Союз таким, що дає відповіді

Розподіл місць наступного Європарламенту серед політичних груп (фракцій)

на повсякденні турботи людей, — заявив він.

Щоправда, лідери переважно здали свої кількісні позиції порівняно з нинішньої каденцією: «народники» мали в ній 288 голосів, соціалісти — 217 мандатів, і саме вони зазнали у червні найбільшої невдачі. 100 місць було в лібералів. Збільшили свою присутність зелені, які мали в попередньому Європарламенті 43 місця. Втім, втрати провідної трійки є відносними — адже сама чисельність Європарла-

менту зменшилася з 785 до 736 місць, отже, вага проєвропейських сил не знизилася.

Не надто радісним результатом минулих виборів стала дуже низька явка — голосувати прийшли всього 43% з 365 млн громадян ЄС, які мали на це право. Новообраний парламент збереться на консультативну сесію в середині липня. Очікується, що під час тих засідань буде обрано нового президента ЄП і нового очільника Єврокомісії. □

КОМІСАР ЄС ПЕРЕМОГЛА НА ПРЕЗИДЕНТСЬКИХ ВИБОРАХ У ЛИТВІ

Комісар Євросоюзу з питань бюджету та фінансового планування Далія Грибаускайте перемогла на президентських виборах у Литві. У липні вона приступить до виконання своїх нових повноважень.

ДАЛІА ГРИБАУСКАЙТЕ ОТРИМАЛА МАЙЖЕ 70% ГОЛОСІВ ВИБОРЦІВ, ЗНАЧНО ВИПЕРЕДИВШИ СВОГО ГОЛОВНОГО КОНКУРЕНТА — ЛІДЕРА СОЦІАЛ-ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПАРТІЇ АЛЬГІРДАСА БУТКЯВІЧЮСА. Той отримав трохи більш як 12%.

За освітою Далія Грибаускайте економіст, до призначення на посаду Комісара ЄС була міністром фінансів Литви. Її перемога на президентських виборах ще раз засвідчує високий рівень нинішнього складу Єврокомісії. Від 2004 року це вже четвертий її член, що йде працювати на високій державній посаді. Колишні Віце-президент Єврокомісії Франко Фраттіні та Комісар ЄС з питань здоров'я Маркос Кипріану стали міністрами закордонних справ відповідно в Італії та на Кіпрі, а Комісар ЄС з питань торгівлі Петер Мандельсон — державним секретарем Великої Британії з питань бізнесу, підприємств та регуляторних реформ. □

ЄВРОКОМІСІЯ ВІДЗВІТУВАЛА ПРО СВОЮ ДІЯЛЬНІСТЬ

Напередодні виборів до Європарламенту Європейська Комісія оприлюднила звіт про пророблену нею протягом нинішньої каденції роботу. Працювати вона почала 22 листопада 2004 року.

— Ця Комісія була першою для розширеного до 27 країн — членів Євросоюзу. Вона постала перед такими викликами для ЄС, яких він ще не знав у своїй історії, — зауважив Президент Єврокомісії Жозе Мануель Баррозу. — Ми працювали в часи великих економічних та соціальних змін й міцно дотримувалися цінностей і цілей, які зробили Союз таким успішним. Ми залишимо по собі значний внесок, який працюватиме на майбутній розвиток європейського проекту. Я особливо пишаюся нашими діями з протистояння економічній та фінансовій кризі, амбітними планами щодо боротьби зі зміною клімату й створення справжньої європейської енергетичної політики.

Серед досягнень Єврокомісії у звіті названо ухвалення нового законодавства у сфері єдиного ринку, яке спрямовувало його функціонування на користь громадян. Наприклад, посилення прав пасажирів на транспорті, зменшення ціни за користування мобільним зв'язком або полегшення транскордонних платежів. Водночас Комісія працювала над загальним спрощенням правил ЄС, пропонує скасування майже 10% законодавчих актів та зменшення адміністративного тягаря на бізнес, особливо на малий та середній.

Іншим пріоритетом Комісії було зростання й робочі місця в рамках оновлених Лісабонської стратегії та Пакту зі стабільності й зростання. Зусилля Брюсселя в цьому нап-

рямку дозволили Європі успішно долати нинішню кризу, в тому числі, що стосується ринку праці. Єврокомісія стала першою міжнародною інституцією, яка представила реалістичний план з відновлення економіки, виробила стратегію боротьби з кризою в окремих її сферах, як от у банківській та машинобудуванні. Загалом від початку каденції цієї Комісії Європарламент і Рада ЄС погодили понад 470 підготовлених нею законодавчих пропозицій в рамках процедури спільного ухвалення рішень.

Комісією Баррозу було також вироблено підхід ЄС щодо змін клімату й енергетики. Ухваливши пакет підготовлених нею законів, Союз засвідчив свою готовність взяти в цьому світове лідерство.

Також у звіті згадано зусилля Єврокомісії на міжнародній арені — щодо боротьби з бідністю, об'єднання зусиль світової спільноти з вирішення питань охорони здоров'я, міграції та безпеки. Брюссель наочно продемонстрував свій міжнародний вплив під час криз у Грузії, на Близькому Сході та в Африці.

У подальших планах Єврокомісії — завершення Дохійських торговельних переговорів, остаточне затвердження Євросоюзом висунутих нею низки пропозицій у сферах реформування фінансових ринків, збільшення кількості робочих місць та вирішення інших невідкладних проблем. Пріоритетом і надалі залишатиметься ратифікація Лісабонської угоди.

Повноваження нинішньої Єврокомісії завершуються 31 жовтня 2009 року. □

ЧЕХІЯ ПІДРАХУВАЛА УХВАЛЕНІ ЗА ЇЇ ПРЕЗИДЕНТСТВА ЗАКОНИ

Чехія на початку червня опублікувала попередній звіт про найважливіші законодавчі акти, ухвалені під час її головування в Євросоюзі станом на 31 травня.

ЙДЕТЬСЯ ВИКЛЮЧНО ПРО ЗАКОНОДАВСТВО, ЯКЕ БУЛО ОСТАТОЧНО СФОРМУЛЬОВАНЕ САМЕ ПІД ЧАС ГОЛОВУВАННЯ ЧЕХІЇ В ЄС — ХОЧА ДЕЯКІ З ЗАКОНОПРОЄКТІВ БУДЕ ОФІЦІЙНО ЗАТВЕРДЖЕНО ЛИШЕ ПРОТЯГОМ НАСТУПНИХ ШЕСТИ МІСЯЦІВ ПІД ЧАС ГОЛОВУВАННЯ ШВЕЦІЇ.

Президентство ЄС відіграє вирішальну роль у процесі ухвалення нового законодавства Союзу. Держава, яка головує, від-

повідає за узгодження позицій членів Євросоюзу та — у разі застосування процедури спільного прийняття рішень — позицій Ради ЄС і Європарламенту.

До закінчення терміну повноважень поточного скликання Європейського Парламенту кількість законодавчих актів, ухвалених під час чеського президентства за процедурою спільного прийняття рішень, становитиме 50.

Окрім цього, Чехія на посту головуючої в ЄС сприяла затвердженню сімнадцяти інших законодавчих пропозицій за процедурою консультацій, яка не зобов'язує Раду ЄС враховувати думку Європарламенту.

У звіті йдеться, що оскільки сьогодні Рада розглядає чимало інших пропозицій, то до кінця червня можна очікувати затвердження ще близько десяти законодавчих актів. □

КОМІСІЯ ОПРИЛЮДНИЛА СТРАТЕГІЮ АНТИКРИЗОВОЇ БОРОТЬБИ З БЕЗРОБІТТЯМ

Європейська Комісія оприлюднила нову стратегію з працевлаштування в умовах кризи. Її повідомлення під назвою «Спільні зобов'язання щодо зайнятості» було представлено на розгляд Європейської Ради, засідання якої відбулося 18–19 червня. Ідея — об'єднати зусилля ЄС, країн-членів, профспілок та організацій роботодавців задля збереження робочих місць і максимально ефективної допомоги тим, хто їх втратив.

— Європа вжила швидких заходів у відповідь на фінансово-економічну кризу, у тому числі, що стосується її соціального виміру. Сьогодні Європейська Комісія робить наступні кроки в напрямку спільних зобов'язань і скоординованих дій ЄС, країн-членів та соціальних партнерів з метою зберегти існуючі робочі місця і створити нові, — заявив Президент Європейської Комісії Жозе Мануель Баррозу.

Європейська Комісія висуває три ключові «антикризові» пріоритети у сфері працевлаштування: підтримка зайнятості, створення робочих місць та заохочення трудової мобільності; підвищення кваліфікації та більша відповідність пропозицій професій до потреб ринку праці; збільшення доступу до роботи. Нинішня ініціатива Європейської Комісії є додатковою

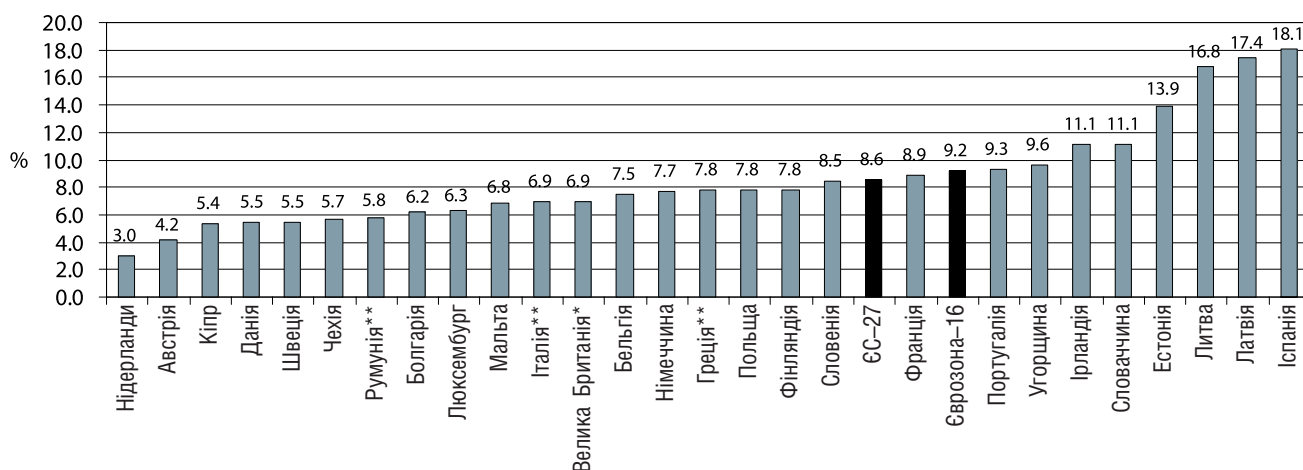
до інших, які вона реалізує в рамках протистояння кризі. Нові пропозиції щодо зайнятості також узгоджуються з довгостроковою стратегією ЄС з реформування ринку праці, включаючи Лісабонську стратегію. Особливу увагу Європейська Комісія в своєму повідомленні приділяє молоді.

У рамках цієї ініціативи Брюссель пропонує низку заходів. Зокрема — пришвидшення виділення 19 млрд євро, спрямованих на збереження робочих місць або допомогу людям, які втратили роботу, у пошуку нової. Інструментом для цього Європейська Комісія бачить підвищення кваліфікації, заохочення підприємництва та покращення державних служб зайнятості — всього цього планується досягти за сприяння Європейського соціального фонду. Також пропонується переадресувати 100 млн євро з нинішнього бюджету ЄС на фонд, з якого підприємці могли б отримувати мікрокредити. За розрахунками Брюсселю, залучивши фінанси міжнародних інституцій загальну суму коштів для такого кредитування можна довести до 500 млн євро. Крім цього, Європейська Комісія пропонує країнам-членам взяти на себе зобов'язання забезпечити тренінгами з підвищення кваліфікації чи перекваліфікації щонайменше 5 млн мо-

лодих людей, яким загрожує перспектива втрати роботи. Ще пропонується розвивати зайнятості через створення короткотермінових робочих місць. А щоб уникнути ризику довготермінового безробіття і, відповідно, втрати людиною кваліфікації, Європейська Комісія пропонує: можливості для тренінгів або нове робоче місце має бути забезпечене для безробітного протягом одного місяця для людей, молодших 20 років; протягом двох місяців для молодших 25 років і трьох — для понад 25-річних.

— Криза розпочалася у фінансовому секторі, але зараз її відчуває кожен, — зауважив Комісар ЄС з питань зайнятості, соціальних справ та рівних можливостей Владімір Спідла. — Останніми місяцями ми тісно працювали з національними урядами, об'єднаннями робітників та роботодавців щодо пошуку кращих шляхів зменшення соціального впливу кризи. Особливо нам треба сфокусуватися на наданні роботи молодим людям. Ми не повинні дозволити, щоб вони втратили через кризу доступ до ринку праці. Ініціатива «Спільні зобов'язання щодо зайнятості» є потужним, спрямованим на майбутнє, скоординованим планом боротьби з безробіттям, і, водночас, шляхом до економічного відновлення. □

Безробіття в ЄС у квітні

* — лютий 2009, ** — четвертий квартал 2008 року.

УХВАЛЕНО ДИРЕКТИВУ ПРО БЛАКИТНУ КАРТУ

Рада ЄС ухвалила директиву, спрямовану на покращання умов в'їзду та проживання в Євросоюзі громадян третіх країн з метою їх працевлаштування на висококваліфіковану роботу.

«Директива встановлює привабливіші умови для працівників з третіх країн щодо отримання кваліфікованої роботи в державах — членах Союзу через створення швидкої процедури для видачі спеціальних дозволів на проживання й працевлаштування, які називаються «Блакитна карта ЄС», — йдеться в повідомленні Ради ЄС.

Директива покликана покращити доступ кваліфікованих працівників до ринку праці ЄС. Вона надасть низку соціально-економічних прав, а також сприятливі умови для возз'єднання сімей та пересування в Союзі.

Термін дії цього документа становитиме від одного до чотирьох років з можливістю продовження. Втім, «карти» видаватимуть чи поновлюватимуть і на менший термін, залежно від робочого контракту.

Власники Блакитної карти ЄС матимуть

однакові права щодо умов праці з громадянами держави ЄС, що видала її, включаючи оплату та звільнення, визнання освіти та кваліфікації, низки положень національного права щодо соціального захисту та пенсійного забезпечення, доступу до товарів та послуг, а також вільного пересування по всій території держави-члена відповідно до положень національного законодавства.

До директиви про Блакитну карту не приєдналися Велика Британія, Ірландія та Данія. Решта 24 країни повинні імплементувати її положення в національні законодавства протягом двох наступних років. Із пропозицією запровадження Блакитної карти ЄС виступила 2007 року Європейська Комісія.

Водночас Рада Євросоюзу ухвалила іншу директиву, спрямовану на боротьбу з нелегальною міграцією. Вона встановлює

мінімальні спільні для Євросоюзу стандарти щодо санкцій та заходів, які повинні застосовуватися в державах — членах ЄС щодо роботодавців, що порушують заборону на найм нелегальних мігрантів. У висновках Ради зазначено, що нові правила мають на меті покласти край зловживанням з боку недобросовісних роботодавців, які наймають нелегальних іммігрантів на низьку заробітну плату з поганими умовами праці. «Директива є кроком в напрямку виконання Радою зобов'язань щодо вироблення чітких, прозорих та чесних правил з метою зміцнення співробітництва між країнами — членами ЄС у боротьбі з нелегальним працевлаштуванням і з повагою до прав людини та фундаментальних свобод відповідних осіб», — йдеться у висновках Ради. □

ЗАХІДНІ БАЛКАНИ ПРОСУВАЮТЬСЯ ДО БЕЗВІЗОВОГО РЕЖИМУ

Європейська Комісія представила так звану оновлену оцінку процесу виконання дорожніх карт щодо лібералізації візового режиму Албанією, Боснією та Герцеговиною, Колишньою Югославською Республікою Македонією, Чорногорією та Сербією.

Оновлена оцінка Єврокомісії є загалом позитивною. Вона ґрунтується на інформації, зібраній під час візитів до регіону експертами ЄК, а також безпосередньо країнами Євросоюзу.

— Я дуже задоволений зусиллями, здійсненими країнами регіону в імплементації дорожніх карт та їх відмінним співробітництвом в організації місій експертів, — заявив Віце-президент Єврокомісії Жан Барро, який відповідає за питання юстиції, свободи та безпеки. — Я якомога швидше представлю Колегії Єврокомісії пропозиції щодо скасування віз для громадян тих країн, які виконуватимуть намічені в дорожніх картах плани. Переконаний, що візова лібералізація для всіх країн Західних Балкан є очевидною перспективою.

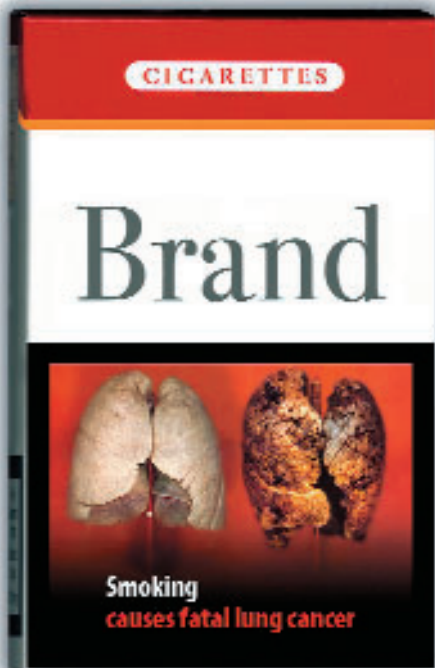
Тепер свої коментарі до оновленої оцінки мають надати країни — члени ЄС, після чого Єврокомісія підготує остаточні звіти й надішле їх західнобалканським державам. □

У травні в Празі відбулася перша Рада стабілізації і асоціації ЄС-Албанія. Це стало наслідком набуття чинності у квітні відповідної Угоди про асоціацію і стабілізацію. На фото: заступник міністра закордонних справ Чехії Томаш Пожар (праворуч) і міністр закордонних справ Албанії Лулзім Баша.

РОЗПОЧАТО ДРУГИЙ ЕТАП АНТИТЮТЮНОВОЇ КАМПАНІЇ

З нагоди Всесвітнього дня боротьби з палінням, який відбувся 31 травня, Єврокомісія розпочала другу фазу кампанії «Допомога для життя без тютюну». Скорочена її назва HELP 2.0. Зокрема, протягом червня на понад 100 європейських телеканалів демонструватимуть три нові антитютюнові ролики.

Один з малюнків з антитютюнової бібліотеки Єврокомісії. Напис попереджає, що паління веде до раку легенів.

— Сьогодні третина європейців палить, і хоча останніми роками цей відсоток дещо меншає, ми повинні продовжувати діяльність, спрямовану на убезпечення від цієї смертельної

звички молодих людей, — заявила Комісар ЄС з питань здоров'я Андрулла Вассіліу. — Сподіваюся, наші зусилля з дегламурізації тютюну через використання малюнків і залучення до кампанії HELP молодих людей зростять нову генерацію, яка скаже тютюну «ні».

Паління залишається найбільшою причиною передчасних смертей в Євросоюзі — 650 тис. щороку, тобто 1800 на день. Так само тютюн є головною причиною серцевих захворювань.

Кампанія Єврокомісії HELP 2.0 ґрунтується на досвіді першої кампанії HELP, проведеної в 2005–2008 роках. Вона має в своєму арсеналі новий веб-сайт www.help-eu.com та три згадані ролики. Головні тези кампанії — не починай палити, як кинути палити і в чому полягає небезпека пасивного куріння. Один з основних інструментів Єврокомісії у її боротьбі з палінням — малюнки-попередження про його шкоду. Ще 2005 року було створено своєрідну бібліотеку з 42 графічних робіт з тим, щоб розміщувати їх в обов'язковому порядку на пачках цигарок. Комісія планує оновити цю бібліотеку в 2010 році.

Попередження на пачках цигарок у Брюсселі вважають ефективним засобом повідомити про ризик тютюнопаління. Той, хто викурює одну пачку на день, бачить цей текст чи малюнок понад 7000 разів на рік. Євросоюз був одним із піонерів у запровадженні такого роду попереджень. Нині третина гро-

мадян ЄС вважають розміщення їх на пачках цигарок ефективним у інформуванні про ризики паління. П'ята частина курильщиків стверджує, що ці попередження спонукають їх палити менше або й кинути зовсім.

Малюнки значно підсилюють вплив текстових застережень. Тому Єврокомісія постійно заохочує країни — члени ЄС зробити їх також обов'язковими. 55% громадян Союзу під час проведеного Євробарометром опитування заявили, що додавання кольорової картинки до тексту про шкідливість паління є набагато ефективнішим сигналом. На сьогодні це запроваджено в Бельгії, Румунії та Великій Британії. Латвія зобов'язалася послідувати їхньому прикладу в березні 2010 року, а Франція, Угорщина, Ірландія, Мальта, Польща та Іспанія планують запровадити картинку у найближчому майбутньому. Крім цього, Єврокомісія надала права використовувати свою антитютюнову бібліотеку кільком країнам з-за меж Союзу.

Цільова аудиторія антитютюнової кампанії HELP 2.0 — молодь. Головним комунікаційним інструментом її є інтернет: усі акції та ролики кампанії спонукають відвідати сайт. Там бажаючи знайдуть реальну допомогу й поради 23 офіційними мовами Євросоюзу. А надіславши номер свого мобільного телефону, можна отримати посилення на спеціальну версію сайту, створену для мобільників — «Допомога в моїй кишені». □

СТАВРОС ДІМАС НАГАДАВ ПРО ПРОБЛЕМУ ГЛОБАЛЬНОГО ПОТЕПЛІННЯ

З нагоди Всесвітнього дня охорони навколишнього середовища Комісар ЄС з питань довкілля Ставрос Дімас ще раз привернув увагу до проблеми глобального потепління.

— Нова кліматична угода, яка має бути фіналізована на конференції в Копенгагені у грудні цього року, є для світу останнім шансом упередити небезпечні, часом навіть катастрофічні зміни клімату, — заявив він. — За прогнозами науковців, це може початися вже в 2050 році. Втім, недавні дослідження Глобального гуманітарного фонду

свідчать, що трагедія вже має місце. Щороку зміни клімату серйозно зачіпають 315 млн осіб, спричиняють смерті 315 тисяч — через голод, хвороби та екстремальні погодні явища. Загальні економічні втрати становлять 125 млрд доларів США щороку. І ці цифри суттєво зростуть протягом наступних 20 років.

Згідно з науковими дослідженнями, для запобігання всесвітній катастрофі потепління не повинно перевищити 2 °C порівняно з передіндустріальним рівнем. Нині ця цифра становить 0,76 °C, і деякі дослідження стверджують — парникових газів уже викинуто в атмосферу стільки, що подальше потепління на ще 1 °C є невідворотним. □

ПЛЯЖІ В ЄС У ГАРНОМУ СТАНІ

Щорічна доповідь Європейської Комісії та Європейської агенції з довкілля свідчить, що торік практично всі пляжні місця в ЄС відповідали гігієнічним стандартам Союзу. А саме — 96% морських пляжів і 92% — на річках і озерах.

З 21 тисячі 400 місць для купання, які проходили у 2008 році моніторинг, дві третини — це місця на узбережжі морів, решта — біля річок та озер. Порівняно з 2007 роком кількість місць для купання, які відповідають стандартам, збільшилася на 1,1% для внутрішніх вод і на 3,3% для морських.

Також у документі йдеться, що починаючи з 1990 року якість вод у ЄС послідовно покращується. Тоді стандартам Союзу відповідали лише 80% морських вод — торік 96%. Для річок і озер ці цифри становили 52% і 92% відповідно.

— Висока якість води в місцях купання є важливим фактором для здоров'я європейців й гарного стану довкілля, — прокоментував результати дослідження Комісар ЄС з питань довкілля Ставрос Дімас.

Виконавчий директор Європейської агенції з питань довкілля Жаклін Макглейд наголосила:

— Такі інформаційні джерела як оця доповідь або ж наші інтернет-ресурси дають гро-

мадянам змогу не лише дізнатися про якість вод там, де вони мешкають, або куди їдуть на відпочинок, але також спонукають їх до активнішої участі в захисті довкілля.

Якість води визначають через тести на низку фізичних, хімічних та мікробіологічних показників. Обов'язкові їхні норми вписані в Директиві ЄС з вод для купання. Країни-члени повинні жорстко дотримуватися цих показників, тобто не дозволяти купання у місцях, де вода недостатньої якості. Водночас держави мають право самостійно запроваджувати ще жорсткіші, ніж у директиві, параметри якості води.

Востаннє цю директиву оновили 2006 року. Зокрема, в ній зроблено більший наголос на питаннях інформування громадськості про стан пляжних зон. Країни-члени повинні повністю імплементувати директиву до 2015 року. Проте вже 2008-го 12 держав — Кіпр, Данія, Естонія, Фінляндія, Німеччина, Угорщина, Латвія, Литва, Люксембург, Словаччина, Іспанія та Швеція — уже здійснювали моніторинг пляжів на основі нового законодавства.

Острів Лефкада в Греції.
У доповіді Єврокомісії зазначено, що 100 відсотків грецьких вод для купання відповідають стандартам ЄС

Детальніше про якість вод в окремих країнах ЄС можна дізнатися на сайті <http://www.eea.europa.eu>

ЄВРОКОМІСІЯ ПІДГОТУВАЛА СТРАТЕГІЮ ДЛЯ БАЛТІЇ

Європейська Комісія презентувала стратегію ЄС щодо регіону Балтійського моря. Брюссель констатує: після п'яти років з часу розширення ЄС регіон продовжує стикатися зі складними викликами — погіршенням стану моря, поганими транспортними зв'язками, перешкодами для торгівлі та енергопостачань. І це тоді як Балтика є «домом» для майже 100 млн людей.

ЗОКРЕМА, СТАН МОРЯ ПОГІРШУЄТЬСЯ ЧЕРЕЗ НАДМІРНІ ВИКИДИ НІТРАТІВ ТА ФОСФАТІВ У ВОДУ, ПІД ЗАГРОЗОЮ ОПИНИЛОСЯ МОРСЬКЕ БІОРОЗМАЇТТЯ. Потрібні кращі економічні зв'язки між країнами балтійського регіону. Незадовільним є транспортне сполучення як всередині регіону, так і з іншими країнами ЄС — наприклад, залізнична подорож з Варшави до Таллінна займає 36 годин і потребує кількох пересадок. Також проблемою є ізоляція Литви, Латвії та Естонії у енергопостачанні — вони зав'язані на Росії. Зрештою, збільшення інтенсивності руху нафтових танкерів веде до постійної загрози надзвичайних випадків.

Запропонована Єврокомісією стратегія містить повідомлення та плани дій зі списком 80-ти проектів, деякі з них вже були розпочаті. Виокремлено чотири головні мети. Перша — зробити балтійський регіон сталим для навколишнього середовища, наприклад, через переробку стічних вод. Також підвищити там добробут завдяки інтенсифікації інновацій у малому та середньому бізнесі. Регіон, за задумом Брюсселя, має стати привабливим та доступним через покращання транспортних зв'язків. А також безпечним та захищеним завдяки ефективнішому реагуванню на надзвичайні ситуації.

Така комплексна стратегія ЄС на рівні макрорегіону ухвалюється вперше. Це може за-

охотити застосування подібних підходів в регіонах Середземноморського або Дунайського басейнів. Стратегія є також першим кроком у напрямку реалізації інтегрованої морської політики ЄС.

Протягом 2007–2013 років регіон Балтійського моря використає понад 50 млрд євро інвестиційної підтримки в рамках політики гуртування та інших джерел фінансування ЄС. У тому числі 27 млрд євро для покращання доступу до нього, близько 10 мільярдів для навколишнього середовища, 6,7 млрд для підвищення конкурентоспроможності та 679 млн євро для підвищення безпеки та попередження загроз.

ГЛЯДАЧІ В ЄС ВІДДАЮТЬ ПЕРЕВАГУ ЄВРОПЕЙСЬКИМ ФІЛЬМАМ І ПРОГРАМАМ

Європейські телепрограми та фільми займають три чверті глядацького часу на телеканалах країн ЄС — такими є результати дослідження, проведеного на замовлення Єврокомісії.

Для підтримки європейської аудіовізуальної продукції в Євросоюзі існує програма MEDIA. Фільми, які ЄС через неї спонсорус, дуже часто здобувають величезну популярність. Наприклад, на 62-му Канському кінофестивалі демонстрували 17 таких стрічок. Європейська Комісія традиційно організовує на фестивалі інформаційні дні в рамках програми MEDIA.

БУЛО ВПЕРШЕ ВИМІРЯНО ТРИВАЛІСТЬ ЧАСУ, ЯКИЙ ГЛЯДАЧІ ПРОВОДЯТЬ ЗА ПЕРЕГЛЯДОМ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ТЕЛЕ- ТА КІНОПРОДУКЦІЇ, — ДОСІ МІРЯЛИ ТІЛЬКИ ЧАСТКУ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ФІЛЬМІВ ТА ПРОГРАМ У ТЕЛЕЕФІРІ. Результати дослідження показали, що вони користуються значною популярністю. 2007 року їм було відведено 74% глядацького часу, а між 18:00 та 23:00 — навіть 75,5%.

— Я вітаю інтерес глядачів до європейської продукції, — заявив Віце-президент Єврокомісії Жак Барро, який тимчасово відповідає за питання інформаційного суспільства та медіа. — Це засвідчує, що європейське розмаїття, яке і пропагує аудіовізуальна політика Європейського Союзу, є цінністю, що поділяють більшість європейців. Але я також переконаний, що ми можемо працювати ще краще і що обсяг трансляції нашої продукції може бути в подальшому збільшений.

Дослідження було покликане перевірити, чи популяризують телеканали та підприємства з надання відеопослуг на замовлення європейську теле- й кінопродукцію, як того вимагає законодавство ЄС у сфері аудіовізуального виробництва. □

НА ПОРТАЛІ PRESSEUROP.EU МОЖНА ДІЗНАТИСЯ, ЩО ПИШУТЬ ПРО ЄВРОСОЮЗ

Європейська Комісія і медіа-консорціум на чолі з «Кур'єр інтернасьйональ» (Португалія) започаткували веб-портал PRESSEUROP.EU. Портал багатомовний, в ньому сконцентровано медіа-продукцію, яка стосується діяльності Європейського Союзу.

ПОКИ ЩО САЙТ НА 10 МОВАХ — АНГЛІЙСЬКИЙ, НІМЕЦЬКИЙ, ІСПАНСЬКИЙ, ФРАНЦУЗЬКИЙ, ІТАЛІЙСЬКИЙ, НІДЕРЛАНДСЬКИЙ, ПОЛЬСЬКИЙ, ПОРТУГАЛЬСЬКИЙ, РУМУНСЬКИЙ ТА ЧЕСЬКИЙ. В перспективі цей асортимент буде розширено до всіх 23 офіційних мов Євросоюзу.

Публікації з європейської та світової преси — газет, журналів, інтернет-видань — які вийшли поточного дня або на день раніше, відібрані відповідно до сфер діяльності ЄС, яких вони стосуються: політики, економіки, суспільства, міжнародного життя, науки, культури тощо. Є огляди преси, підбірки новин, ілюстрації — графіки, фотографії, відео, карикатури. Сайт пропонує також щоденну розсилку свіжих новин, архіви преси. Він цілком інтерактивний, з тематичними форумами.

Сайт щоденно моніторить понад 250 ЗМІ, серед них французькі «Монд» та «Фігаро», британські «Файненшл таймс» та «Економіст», американська «Вашингтон пост» та інші провідні медіа. Адреса порталу <http://www.presseurop.eu/>.

Під час презентації порталу — Віце-президент Єврокомісії Марго Валлстром, яка відповідає за інституційні відносини і комунікаційну стратегію, та Філіп Туро-Даньєн, один з керівників «Кур'єр інтернасьйональ».

ВИДІЛЕНО ДОПОМОГУ КРАЇНАМ АФРИКАНСЬКОГО РОГУ

Європейська Комісія ухвалила рішення про надання додаткової гуманітарної допомоги п'ятьом країнам Африканського рогу: Сомалі, Ефіопії, Еритреї, Кенії та Уганді. Загальний обсяг її складе 54 млн євро.

— Африканський ріг постає перед гуманітарними загрозами на багатьох фронтах, — прокоментував Комісар ЄС з питань розвитку і гуманітарної допомоги Луї Мішель. — Регіон потерпає від екстремальних погодних умов, тривалих конфліктів та глибокої бідності. Мільйони людей там зараз на межі виживання. Наша допомога дуже важлива для порятунку життів та боротьби зі злиднями.

Сомалі отримує 13 млн євро. Понад 20 років країна потерпає від конфліктів, посух, повеней та хвороб. Водночас розповсюдження «гуманітарки» стає дедалі важчим через напади на працівників місій та численні їх викрадення. Кошти Єврокомісії будуть спрямовані на допомогу жертвам насилля та кліматичних катаклізмів. Пріоритетами є медицина, харчування, забезпечення водою, покращення санітарних умов.

Для Еритреї виділено 3 млн євро — вони підуть на задоволення нагальних потреб найвразливіших прошарків населення. Країну спустошують постійні посухи, у неї нерозвинена інфраструктура, проблеми з безпекою на кордоні з Ефіопією. Через виділення коштів Комісія розраховує допомогти 500 тис. людей — йдеться про медичне обслуговування, харчування, забезпечення водою, надання засобів для життя.

На допомогу Ефіопії виділено 6 млн євро. У цій країні 85% населення проживають у

сільськогосподарських регіонах. Але нечасті й незначні дощі роблять сільське господарство дуже проблематичним. Крім посух Ефіопія потерпає від епідемій та внутрішніх конфліктів — все це веде до суттєвих гуманітарних потреб. Виділені Єврокомісією гроші призначені на забезпечення людей медпослугами, водою, харчами та на покращення санітарних умов. Насамперед все це стосується найвразливіших верств населення, включаючи біженців та тимчасово переміщених осіб.

Окремим рядком передбачено багатосторонні проекти. Перший — продовольча допомога Ефіопії, Сомалі, Кенії та Уганді в розмірі 22 млн євро. Другий — 10 млн євро на подолання наслідків посух в цих чотирьох країнах. Значне зростання населення в них веде до нестачі природних ресурсів. Водночас глобальне потепління призводить до зменшення кількості дощів. Тому Єврокомісія вирішила надати кошти на цільові програми для посушливих регіонів.

Тим часом Комісар ЄС з питань розвитку і гуманітарної допомоги Луї Мішель став одним з перших лауреатів нової Африканської премії миру. Починаючи з 2009-го вона щороку присуджуватиметься трьом особам або інституціям: двом з Африки і одному з-за її меж — за їх досягнення у пропаганді миру в Африці та глобальної солідарності. Крім Луї Мішеля першими лауреатами стали Аф-

Отримання гуманітарної допомоги ЄС в Ефіопії.

риканський союз та колишній президент ПАР Нельсон Мандела. □

ПРОГРАМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОДОВОЛЬСТВОМ СПРЯМОВАНА НА НАЙБІДНІШИХ

Підписано перші угоди між Європейською Комісією та трьома виконавчими партнерами системи ООН про виділення фінансування в рамках Програми забезпечення продовольством.

ПАРТНЕРИ ЄК — ОРГАНІЗАЦІЯ З ПИТАНЬ ПРОДОВОЛЬСТВА ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА (БЮДЖЕТ УГОДИ 106 МЛН ЄВРО), АГЕНЦІЯ ООН З НАДАННЯ ГУМАНІТАРНОЇ ДОПОМОГИ ПАЛЕСТИНСЬКИМ БІЖЕНЦЯМ (39,6 МЛН ЄВРО) ТА ДИТЯЧИЙ ФОНД ООН (8,2 МЛН ЄВРО).

Незбаром очікується підписання аналогічних угод зі Світовою продовольчою програмою (38,7 млн) та Управлінням обслуговування проектів ООН (10 млн).

— У час негативного впливу фінансової та продуктової криз на країни, що розвиваються, для ЄС дуже важливо підкріплювати слова конкретними діями, — заявив Комісар ЄС з питань роз-

витку та гуманітарної допомоги Луї Мішель. — Саме це Єврокомісія нині робить. Фінансовані нею проекти покращать життя мільйонів найбідніших людей у Африці, Азії, Латинській Америці та на Близькому Сході.

Загальний бюджет Програми забезпечення продовольством становить мільярд євро. На ці гроші реалізуються такі проекти, як от у Зімбабве: там буде забезпечено насінням й добривами 150 тис. бідних сільських домогосподарств. Це має призвести до збільшення врожаю злакових у наступному сільськогосподарському сезоні на 10–15 відсотків. □

ЄВРОКОМІСІЯ ЗАОХОЧУЄ ЇЗДИТИ

НА ВЕЛОСИПЕДАХ

У Брюсселі відбулася чергова конференція «Вело-сіті». Це найбільший у світі форум, присвячений питанню пересування на велосипедах у містах. Він зібрав тисячі учасників.

— Ми повинні пропагувати велосипеди як екологічно чистий вид транспорту, — заявив Віце-президент Єврокомісії Антоніо Таджані. — Це може бути ефективний, здоровий і цікавий спосіб дістатися з одного місця в інше, водночас важливо, щоб він був безпечний. Близько половини всіх поїздок на авто здійснюються на відстань менше 5 км. Це підтверджує великий потенціал використання велосипедів.

Європейська Комісія послідовно добивається меншого використання в містах особистого автотранспорту на користь громадського і велосипедів. Це є ключем до зменшення викидів в атмосферу вуглецю й допомагає, відповідно, боротися з глобальним потеплінням. Причому Комісія першою подає приклад реалізації такої транспортної політики.

Існує План мобільності, що стосується пересування її персоналу між різними офісами Єврокомісії у Брюсселі й Люксембурзі, між цими двома містами, а також щодо поїздок з дому на роботу.

У Брюсселі цей план імплементує відділ з транспорту й мобільності, який займається відносинами з транспортними операторами та різними асоціаціями, зокрема велосипедистів. Подібна структура працює і в Люксембурзі. Існує чотири сфери, яким приділяється найбільше уваги.

Перша — використання велосипедів. Єврокомісія має їх нині вдвічі більше, ніж автомобілів. Працівники можуть скористатися «службовими» велосипедами для поїздок між різними будівлями Єврокомісії. Торік їх використовували 26 тис. разів, це на 13% більше, ніж 2007-го. Водночас біля будівель Єврокомісії є близько 3 тис. парковочних місць для двоколісних машин, її нові офіси обладнані кімнатами для перевдягання й душовими — отже, все більше працівників приїдуть на роботу власними велосипедами.

Друга — Комісія заохочує працівників до використання громадського транспорту. Ще з 1997 року існує угода між Єврокомісією та однією з брюссельських транспортних компаній щодо схеми «Євро-автобус» — це два маршрути, які обслуговують більшість будівель Єврокомісії та інших розташованих у Брюсселі інституцій ЄС. Нині завершуються переговори з черговою модернізацією цієї угоди. Також існує спеціальний автобусний маршрут, яким можна дістатися від інституцій Єврокомісії до аеропорту — це зручно для тих, хто вирушає у службові відрядження.

Третя — під час оновлення свого автопарку Європейська Комісія особливу увагу приділяє екологічним критеріям машин. Вона відстежує появу на авторинку технологічних новинок, у її парку вже є гібридні авто й такі, що працюють на біопаливі. В результаті викиди вуглецю від автомобілів Єврокомісії зменшилися на 21% між 2004 та 2008 роками, нині метою є зменшення на 26% до 2012 року.

Четверта — часткова компенсація працівникам річних квитків на різні види громадського транспорту з метою заохочення його використання. 2006 року Європейська Комісія вперше запропонувала покривати для штату 50% вартості річних проїзних квитків на різні види громадського транспорту, якщо необхідне фінансування буде передбачено в бюджеті. Поки що це діє щодо Ради ЄС та Європейського соціального й економічного комітету. Нині є плани передбачити таке 50-відсоткове відшкодування для всіх інституцій ЄС в бюджеті 2010 року.

Ще Єврокомісія заохочує дистанційну роботу. Тобто за бажання і якщо дозволяють умови роботи працівник може працювати вдома. Таким чином він заощаджує час і кошти. Нині понад 1000 людей працюють в Комісії дистанційно.

Усі ці заходи дають результат. Проведені у 2004 і в 2008 роках опитування брюссельського штату Єврокомісії засвідчують, що використання приватних авто зменшилося за цей час з 50% до 29%, тоді як використання громадського транспорту зросло з 32% до 50%. Пішки і на велосипедах дістаються на роботу 18% працівників. При цьому близько третини стверджують, що на зміну їхніх транспортних уподобань вплинули вищезгадані заходи Єврокомісії. □

НА САМІТІ ГРОМАДЯН ОБГОВОРЮВАЛИ ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ КРИЗИ

У Брюсселі відбувся Саміт громадян. 150 делегатів з усіх країн ЄС зустрілися з вищими посадовцями Союзу і передали їм рекомендації щодо подолання нинішніх економічних та соціальних викликів, перед якими стоїть Європа.

САМІТ СТАВ ЗАВЕРШЕННЯМ ПЕРШОЇ ФАЗИ ВІДПОВІДНИХ КОНСУЛЬТАЦІЙ З ГРОМАДЯНАМИ КРАЇН ЄС. До них було залучено близько 250 тис. користувачів інтернету та 1600 осіб, що взяли участь у дебатах, проведених національними секціями.

— Участь громадян є важливим інструментом демократії, — заявила Віце-президент Єврокомісії Марго Валлстром, яка відповідає за міжінституційні відносини і комунікаційну стратегію. — Сьогоднішній Саміт свідчить, що ми можемо наблизити Європу до людей і людей до Європи. Президент чи сантехнік, міністр чи виробник — усі європейці можуть впливати на європейську політику і робити в неї внесок.

Пріоритетні рекомендації громадян Євросоюзу були визначені під час дискусій в національних секціях. Вони стосуються розвитку європейської економіки, ретельнішого нагляду над фінансовими ринками, сфокусованих витрат на дослідження та інновації, збільшення інвестицій в дружню до довкілля енергетику. Інші підняті громадянами питання стосуються боротьби з бідністю, кращого балансу між роботою та життям, освіти.

У вересні-грудні цього року відбудеться друга фаза Європейських консультацій з грома-

дянами. Їх проводить консорціум з понад 40 європейських партнерських організацій. Кон-

сультації співфінансуються Єврокомісією в рамках її програми «Європейські дебати». □

ЄЕСК ДОЛУЧАЄТЬСЯ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ СХІДНОГО ПАРТНЕРСТВА

Європейський економічний та соціальний комітет заявив про готовність взяти на себе провідну роль в організації Форуму громадянського суспільства в рамках Східного партнерства. Крім цього, він закликав активно залучити громадянське суспільство до створення та впровадження планів дій у рамках Європейської політики сусідства на Південному Кавказі.

У ТРАВНІ БУЛО ЗАТВЕРДЖЕНО ДВІ ВІДПОВІДНІ МАСШТАБНІ ДОПОВІДІ КОМІТЕТУ. ОДНА З НИХ НАЗИВАЄТЬСЯ «ЗАЛУЧЕННЯ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА ДО СХІДНОГО ПАРТНЕРСТВА». Там ідеться про необхідність збільшення підтримки для забезпечення модернізації європейських держав відповідно до стандартів Євросоюзу. На прохання Ради ЄС та Європейської Комісії ЄЕСК приєднується до тематичних платформ у сферах

демократії, належного державного управління, стабілізації та налагодження міжнародних контактів, а також братиме участь в організації роботи створеного в рамках нового партнерства Форуму громадянського суспільства.

Аналогічні інтереси відстоює й друга доповідь на тему «Залучення громадянського суспільства до впровадження планів дій у рамках Європейської політики сусідства

у країнах Південного Кавказу: Азербайджані, Вірменії та Грузії». Ці держави перебувають у надзвичайно складній геополітичній ситуації та в нелегких соціально-політичних умовах. У зв'язку з цим європейські установи при впровадженні планів дій у рамках Європейської політики сусідства мають підкреслювати необхідність поважати права людини та соціально-громадський діалог. □

БРЮССЕЛЬ ВИДІЛЯЄ 4 МІЛЬЯРДИ НА ЕНЕРГЕТИЧНІ ПРОЕКТИ

Європейська Комісія приймає заявки на фінансування ключових проектів у галузі енергетики в рамках впровадження Європейської програми відновлення енергетики, яку нещодавно узгодили Рада ЄС та Європейський Парламент.

Кілька місяців тому в Євросоюзі було реалізовано проект «Що заощаджує тобі енергію», в рамках якого створено серію мультиплікаційних фільмів для дітей. На фото: Комісар ЄС з питань енергетики Андріс Пієбалгс пояснює школярам, чому так важливо економічно ставитися до витрат енергії.

НА КОШТИ ВІД БРЮССЕЛЯ МОЖУТЬ ПРЕТЕНДУВАТИ ПРОЕКТИ У СФЕРАХ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ ГАЗОВИХ ТА ЕЛЕКТРИЧНИХ

МЕРЕЖ, ПІДТРИМКИ ПРИБЕРЕЖНИХ ПОВІТРЯНИХ ЕЛЕКТРОСТАНЦІЙ, А ТАКОЖ ЗБОРУ ТА ЗАХОРОНЕННЯ ВУГЛЕКИСЛОГО ГАЗУ.

Заявки Єврокомісія приймає до 15 липня. Брюссель планує підписати перші рішення та угоди про надання грантів до кінця року. Загалом на підтримку нових інвестицій в енергетику буде виділено близько 4 млрд євро.

— Виділене фінансування буде стимулювати й забезпечувати інвестиції в енергетичну галузь. Також ці кошти матимуть прямий вплив на економіку ЄС та зайнятість, — заявив Комісар ЄС з питань енергетики Андріс Пієбалгс. — Це також допоможе покращити безпеку енергопостачань найбільш слабких у цьому відношенні країн-членів. Січнева газова криза показала вразливість Європи щодо поставок газу до неї. Крім того, ці гроші допомагатимуть в пришвидшенні імплементації цілей енергетичної політики до 2020 року через значно ширше використання технологій зі збору та захоронення вуглекислого газу та виробництва високопотужних вітрових турбін.

Фінансування ЄС на впровадження Європейської програми відновлення енергетики на 2009–2010 роки розподілено так: 2,365 млрд євро буде надано на проекти з будівництва газової та електричної інфраструктури, 565 млн євро — на підтримку прибережних повітряних електростанцій і 1,050 млрд євро — на проекти зі збору та захоронення вуглецю. □

РОЗВИТОК ВІДНОВЛЮВАЛЬНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ПРИНОСИТЬ НОВІ РОБОЧІ МІСЦЯ

Досягнення Євросоюзом поставлених до 2020 року цілей у виробництві відновлюваної енергії сприятиме створенню 2,8 млн робочих місць. Вся галузь генеруватиме близько 1,1% ВВП Союзу. Такі прогнози оприлюднила Єврокомісія.

У 2005 РОЦІ В ГАЛУЗІ ВІДНОВЛЮВАНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ПРАЦЮВАЛО 1,4 МЛН ОСІБ, ЇЇ СУКУПНА ВАЛОВА ВАРТІСТЬ СТАНОВИЛА 58 МЛРД ЄВРО. У подальшому кількість задіяних у сфері людей буде збільшуватися насамперед за рахунок тих країн, що приєдналися до Євросоюзу у 2004 та 2007 роках.

Єврокомісія водночас наголошує, що для отримання максимальних економічних вигод від відновлюваної енергетики необхідно збільшити політичну підтримку галузі. Біль-

шого фінансування на короткотермінову перспективу потребують такі інноваційні технології як фотоелектрика, вітрова та сонячна енергетика, виробництво біопалива другого покоління. Саме ці технології матимуть головну роль у досягненні цілей ЄС до 2020 року. А це, своєю чергою, допоможе зміцнити конкурентоспроможність Євросоюзу на глобальному ринку.

ЄС прагне, щоб до 2020 року поновлювальна енергія становила 20% загального її обся-

гу, і щоб частка «зеленої» енергії в транспортному секторі була 10%. □

НОВІ СТАНДАРТИ ПОКЛИКАНІ ПІДВИЩИТИ БЕЗПЕКУ ДІТЕЙ

Країни — члени ЄС у червні затвердили два нових стандарти, які стосуються безпеки дітей. Йдеться про недоступні для відкривання ними замки вікон і балконних дверей та про предмети для купання.

— Батькам чи доглядальникам вирішувати, як найкраще гарантувати безпеку їхніх дітей, — сказала Комісар ЄС з питань споживачів Меглена Кунєва. — Нашою ж справою є досягти, щоб ті чи інші товари, які обрали батьки, були безпечними, мали б дуже чіткі інструкції, проходили всі необхідні тести. Ці предмети використовуються для догляду за найбільш вразливою категорією споживачів, тому нам треба бути надзвичайно пильними.

Червневє рішення є частиною великого процесу з підвищення безпеки використання товарів для дітей. Європейська Комісія працює з країнами-членами в напрямку оновлення існуючих стандартів безпеки або запровадження їх там, де таких ще немає. Протягом року Брюссель планує оприлюднити наступні пропозиції щодо цього.

Запровадження недоступних для дітей механізмів зачинення вікон та балконних дверей покликане зменшити кількість відповідних нещасних випадків або запобігти їм. Новий стандарт передбачає, що такі замки повинні або обмежувати відкриття вікна чи дверей до певної позиції, або мати елемент блокування самого відкриття — щоб це не могла зробити дитина молодша за 4 роки. Випадання з висоти є нині частою причиною смерті дітей або ж їх серйозного травмування. У 2005–2007 роках Австрія, Данія та Норвегія здійснили спільний проект з оцінки безпечності віконних та балконних замків. Результати були незадовільними. Наприклад, кілька моделей виявилися легкодоступними для відкривання дітьми, незважаючи на те, що в інструкції стверджувалося зворотне. Інші не пройшли тесту на тривале використання. Ухвалені стандарти ЄС передбачають нові вимоги щодо тестування такої продукції на її безпечність для дітей, довговічність та залежність від погодних умов, забезпечення споживачів чіткими інструкціями з використання та іншою базовою інформацією.

Не було раніше і стандартів ЄС щодо дитячих предметів для купання. І це також становить серйозну проблему: у Європі та світі загалом трапляється багато пов'язаних з цим нещасних випадків. Наприклад, у США в 2007 році зафіксували близько 62 тисяч відповідних звернень до швидкої медичної допомоги, пов'язаних з використанням ванних предметів дітьми молодшими 5 років. Єврокомісія провела в 2007–2008 роках дослідження, під час якого було визначено ті предмети з догляду за дітьми у ванних, які представляють особливо серйозний ризик. Наприклад, спеціальні сидіння, які дозволяють тримати дитину під час миття в сидячій позиції, або ванночки, в які кладуть найменших. Всі ці речі стали надзвичайно популярними серед споживачів. Головною причиною прикрих випадків тут є нестійкість тих предметів — ванночки й сидіння перевертаються, коли дитина намагається встати чи нахилитися в той чи інший бік. □

ЄВРОКОМІСІЯ ЗАПОЧАТКУВАЛА ІНТЕРНЕТ-СЕРВІС ДЛЯ СПОЖИВАЧІВ

Європейська Комісія запустила інтернет-сервіс «eYouGuide». Це новий он-лайнний інструмент для надання практичних рекомендацій щодо прав споживачів, пов'язаних із цифровими технологіями.

НОВИЙ СЕРВІС РОЗРОБЛЕНО ВІДПОВІДНО ДО РЕКОМЕНДАЦІЙ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ 2007 РОКУ. Він покликаний роз'яснювати права споживачів у відносинах з інтернет-провайдером, інтернет-магазинами, у тому, що стосується завантаження з мережі музики та захисту особистих даних.

За статистикою 48,5% домогосподарств ЄС мають підключення до швидкісного інтернету. Водночас дослідження Євробаро-

метра свідчать про відсутність довіри багатьох споживачів до проведення грошових транзакцій через інтернет в режимі он-лайн. Лише 12% користувачів почуваються при цьому в безпеці. 39% мають серйозні побоювання щодо цього, а 42% не наважуються здійснювати фінансові транзакції он-лайн узагалі.

Крім цього, 65% користувачів інтернету в ЄС не знають, де можна отримати інформа-

цію та поради щодо покупок в інших країнах Союзу. При цьому третина споживачів розглядає можливість такого шопінгу — але лише 7% це робить.

У Єврокомісії вважають, що надання споживачам чіткої інформації про їхні права підвищить довіру та допоможе повністю використати весь економічний потенціал Єдиного європейського он-лайн ринку, загальний обсяг якого складає 106 млрд євро. □

НАЙБІЛЬШЕ ПРОСЯТЬ ПРИТУЛКУ В ЄС ІРАКЦІ, РОСІЯНИ І СОМАЛІЙЦІ

Євростат оприлюднив дані про кількість заяв на надання притулку в країнах — членах Євросоюзу в 2008 році. Найбільше таких надходило від громадян Іраку, Росії та Сомалі. Українці лідирують за кількістю прохань щодо отримання притулку в Чехії.

Відповідні дані надано у приведеній нижче таблиці. Щодо результатів розгляду прохань про притулок в країнах-членах, то пози-

тивних рішень винесено близько 52 тис. з понад 238 тис. всіх заяв. З країн ЄС найприхильнішими до заявників були Німеччина

(8 750 позитивних рішень), Швеція (7 845) і Велика Британія (7 080). □

Прохання про надання притулку в ЄС, 2008

	Прохачі		Громадянство головних груп прохачів притулку								
	2008 всього	На мільйон мешканців*	Перша група	#	%	Друга група	#	%	Третя група	#	%
ЄС-27**	238 365	480	Ірак	29 045	12	Росія	21 065	9	Сомалі	14 335	6
Бельгія	15 940	1 495	Росія	2 765	17	Сербія	1 695	11	Ірак	1 180	7
Болгарія	745	100	Ірак	350	47	Вірменія	70	9	Особі без громадянства	65	9
Чехія	1 650	160	Україна	320	19	Туреччина	250	15	Монголія	195	12
Данія	2 375	435	Ірак	560	24	Афганістан	415	18	Іран	195	8
Німеччина	26 945	330	Ірак	8 155	30	Сербія	2 250	8	Туреччина	1 775	7
Естонія	15	10	Білорусь	5	33	Росія	5	33	інші	5	33
Ірландія	3 865	880	Нігерія	1 010	26	Пакистан	235	6	Ірак	205	5
Греція	19 885	1 775	Пакистан	6 915	35	Афганістан	2 285	11	Грузія	2 240	11
Іспанія	4 440	100	Нігерія	795	18	Колумбія	750	17	Кот-д'Івуар	490	11
Франція	41 845	655	Росія	3 730	9	Сербія	3 425	8	Малі	3 365	8
Італія***	:	:	Нігерія	:	18	Сомалі	:	15	Кот-д'Івуар	:	7
Кіпр	3 450	4 370	Сирія	935	27	Шрі-Ланка	400	12	Індія	230	7
Латвія	55	25	Грузія	15	27	Афганістан	10	18	Росія	5	9
Литва	520	155	Росія	400	77	Афганістан	15	3	Білорусь	15	3
Люксембург	455	940	Сербія	220	48	Боснія та Герцеговина	30	7	Ірак	30	7
Угорщина	3 175	315	Сербія	1 640	52	Пакистан	245	8	Сомалі	205	6
Мальта	2 605	6 350	Сомалі	1 080	41	Кот-д'Івуар	260	10	Нігерія	220	8
Нідерланди	15 255	930	Ірак	5 310	35	Сомалі	3 960	26	Афганістан	705	5
Австрія	12 750	1 530	Росія	3 445	27	Сербія	1 700	13	Афганістан	1 345	11
Польща	8 515	225	Росія	7 760	91	Грузія	70	1	Ірак	70	1
Португалія	155	15	Колумбія	25	16	Шрі-Ланка	25	16	Конго	20	13
Румунія	1 180	55	Пакистан	255	22	Ірак	175	15	Бангладеш	175	15
Словенія	260	130	Сербія	80	31	Туреччина	75	29	Боснія та Герцеговина	15	6
Словаччина	905	170	Грузія	120	13	Молдова	115	13	Пакистан	110	12
Фінляндія	3 770	710	Ірак	1 195	32	Сомалі	1 125	30	Афганістан	230	6
Швеція	24 875	2 710	Ірак	6 325	25	Сомалі	3 410	14	Сербія	2 035	8
Велика Британія****	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Ісландія***	:	:	Особі без громадянства	:	15	Сербія	:	8	Нігерія	:	8
Норвегія	14 430	3 045	Ірак	3 135	22	Ерїтрея	1 800	12	Афганістан	1 365	9
Швейцарія	16 605	2 185	Ерїтрея	2 850	17	Сомалі	2 015	12	Ірак	1 440	9

* Кількість прохачів зареєстрованих протягом року відносно до населення на 1 січня 2008 року
 ** Загальна цифра по ЄС-27 містить елементи припущення щодо деяких країн
 *** Дані наявні лише за січень-жовтень 2007 року
 **** Велика Британія не надала досі даних, як вимагає цього Регулювання (ЄС) 862/2007.
 : даних немає

Шановні читачі! Наступний номер «Євроюлетеня» буде спецвипуском, присвяченим цьогорічному святкуванню Дня Європи в Україні.
На фото: • Біля намету Представництва Європейської Комісії на Хрещатику в Києві. • Кривий Ріг: гарний настрій на День Європи було гарантовано.

Неаполь і вулкан Везувій

Альпи

Містами і країнами ЄС

Італія

Одна з країн-засновниць Європейського Союзу.
Член зони євро і Шенгенського візового простору.

Розташована на півдні Європи, займає Апеннінський півострів, Паданську рівнину, південні схили Альп, острови Сицилія, Сардинія та інші. Межує з Францією, Швейцарією, Австрією, Словенією.

Населення 60 млн осіб. У віросповіданні домінує католицизм.

Главою держави в Італії є президент, якого на 7 років обирає парламент. Вищий законодавчий орган країни складається з Палати депутатів та Сенату. Законодавча функція належить обом палатам. Крім того, вони контролюють політику і діяльність виконавчої влади. Прем'єр-міністра країни й уряд загалом призначає президент.

Італія — високорозвинена індустріально-аграрна країна, входить до десяти найрозвиненіших країн світу. Основні галузі промисловості: машинобудівна, текстильна, швейна, залізо- і сталеливарна, хімічна, харчова, моторобудівна, туризм.

Піза

Сицилія

Рим — столиця Італії

